

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Diplomová práce

*Přezkum pohledávek v insolvenčním
řízení*

Vladimír Mazurkovič

Plzeň 2021

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2020/2021

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Vladimír MAZURKOVIČ**
Osobní číslo: **R17M0192P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Přezkum pohledávek v insolvenčním řízení**
Zadávací katedra: **Katedra obchodního práva**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Obecně k insolvenčnímu řízení
3. Věřitelé a jejich postavení v insolvenčním řízení
4. Přenesení pohledávek před insolvenční fórum
5. Pohledávky a jejich dělení
6. Přezkum pohledávek insolvenčním správcem
7. Závěr

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

- RICHTER T. *Insolvenční právo*, 2. vydání. Praha: Wolters Kluwer ČR, a.s., 2017
- RICHTER O. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení. Komentář*. 1. vydání. Praha: C.H. Beck, 2014
- MARŠÍKOVÁ, J. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. 2. aktualiz. vyd. ve znění zákona č. 294/2013 Sb. Praha: Leges, 2014
- HOSTINSKÝ, Jan. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. 1. vydání. Ostrava: Key Publishing, 2009
- SPRINZ, JIRMÁSEK, ŘEHÁČEK, VRBA, ZOUBEK a kol. *Insolvenční zákon. Komentář*. 4. vydání. Praha: C.H. Beck, 2019

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. et Mgr. Silvie Anderlová**
Katedra finančního práva a národního hospodářství

Datum zadání diplomové práce: **4. listopadu 2019**

Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2021**

JUDr. et PhDr. Stanislav Balík, Ph.D.
děkan

Prof. JUDr. Přemysl Raban, CSc.
vedoucí katedry

V Plzni dne 1. září 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci s názvem „*Přezkum pohledávek v insolvenčním řízení*“ zpracoval samostatně a vyznačil jsem všechny prameny, z nichž jsem pro svou práci čerpal způsobem pro vědeckou práci obvyklým.

V Plzni dne

Podpis

Poděkování

Touto cestou bych rád poděkoval JUDr. Silvii Anderlové za odborné vedení mé diplomové práce.

Velké poděkování patří především mému otci, nejen za pomoc při studiu, ale především za to, že je mým životním vzorem. Poděkování patří taktéž mé přítelkyni a celé rodině za podporu po celou dobu studia.

Obsah

Úvod.....	1
1. Obecně k insolvenčnímu řízení.....	2
1.1. Zásady insolvenčního řízení.....	3
1.2. Úpadek.....	4
1.2.1. Platební neschopnost.....	5
1.2.2. Předlužení.....	6
1.2.3. Hrozící úpadek.....	6
1.3. Způsoby řešení úpadku.....	7
1.3.1. Konkurs.....	7
1.3.2. Reorganizace.....	8
1.3.3. Oddlužení.....	9
2. Věřitelé a jejich postavení v insolvenčním řízení.....	11
3. Přenesení pohledávek před insolvenční fórum.....	13
3.1. Vztah Občanského soudního řádu a Insolvenčního zákona.....	13
3.2. Obecně k pojmu „pohledávka“.....	14
3.3. Přihláška pohledávky.....	14
3.3.1. Žaloba dle občanského soudního řádu.....	15
3.3.2. Přihláška pohledávky jako žaloba „ <i>sui generis</i> “.....	16
3.3.3. Náležitosti přihlášky pohledávky.....	17
3.3.4. Přílohy přihlášky pohledávky.....	17
3.4. Přihlašování pohledávek.....	18
3.4.1. Přihlašované pohledávky.....	18
3.4.2. Lhůty k přihlášení pohledávek.....	19
3.4.3. Obsah přihlášky pohledávky.....	21
3.4.4. Vady přihlášky a jejich vypořádání.....	25
3.5. Dispozice s přihláškou.....	30
3.5.1. Změna věřitele.....	30
3.5.2. Změna důvodu a výše přihlašované pohledávky.....	31
3.5.3. Zpětvzetí přihlášené pohledávky.....	32
3.5.4. Zpětvzetí zajištění.....	33
3.6. Jiné způsoby uplatnění pohledávky.....	34

3.6.1.	Přednostní pohledávky	34
3.6.2.	Uplatnění přednostních pohledávek	35
3.6.3.	Žaloba o pořadí přednostní pohledávky	36
3.6.4.	Uspokojení přednostních pohledávek	36
4.	Pohledávky a jejich dělení.....	38
4.1.	Pohledávky splatné a nesplatné.....	38
4.2.	Pohledávky peněžité a nepeněžité.....	38
4.3.	Podřízené pohledávky	38
4.4.	Pohledávky podmíněné	39
4.5.	Vykonatelné pohledávky	40
4.5.1.	Exekuční titul	41
4.6.	Zajištěné pohledávky.....	41
4.7.	Pohledávky vyloučené z uspokojení	42
4.8.	Jiné způsoby dělení pohledávek.....	43
5.	Přezkum pohledávek insolvenčním správcem	44
5.1.	Seznam přihlášených pohledávek	44
5.1.1.	Obsah seznamu přihlášených pohledávek.....	44
5.1.2.	Seznam přihlášených pohledávek jako exekuční titul.....	45
5.1.3.	Procesní obrana věřitele proti nezařazení do seznamu.....	45
5.2.	Přezkumné jednání	46
5.2.1.	Přezkumné jednání v oddlužení	47
5.3.	Popření jako procesní úkon	48
5.3.1.	Zpětvzetí popření.....	49
5.4.	Popření pravosti pohledávky	50
5.4.1.	Jednotlivé důvody popření pravosti	51
5.5.	Popření výše pohledávky.....	51
5.6.	Popření pořadí pohledávky.....	52
5.6.1.	Specifika popření pořadí pohledávky.....	53
5.7.	Popření insolvenčním správcem.....	54
5.8.	Popření vykonatelné a nevykonatelné pohledávky	54
5.8.1.	Posouzení vykonatelnosti pohledávky	54
5.8.2.	Popření nevykonatelné pohledávky insolvenčním správcem.....	56
5.8.3.	Popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem	57
5.8.4.	Skutkové námítky a jiné právní posouzení věci.....	58

5.8.5.	Povinnost konkretizace popěrného úkonu.....	59
5.8.6.	Důsledek popření nadsazené přihlášky	60
5.9.	Popření pohledávky přihlášeným věřitelem.....	61
5.10.	Popření pohledávky dlužníkem	62
5.11.	Přezkum přihlášených pohledávek v oddlužení a ochrana spotřebitele 64	
5.11.1.	Soukromoprávní úprava ochrany spotřebitele.....	64
5.11.2.	Veřejnoprávní úprava ochrany spotřebitele	67
5.11.3.	Rozhodčí nález jako exekuční titul	68
5.11.4.	Všeobecné obchodní podmínky ve spotřebitelských smlouvách..	70
5.11.5.	Směnky a ochrana spotřebitele.....	71
Závěr.....		73
Summary		75
Seznam použitých zdrojů		76
Monografie		76
Odborné články		77
Právní předpisy.....		79
Soudní rozhodnutí		80
Seznam použitých zkratk.....		85

Úvod

V diplomové práci se autor zaměří na přezkum pohledávek v insolvenčním řízení, který tvoří bezesporu nejdůležitější část práce insolvenčního správce. Téma si autor zvolil z důvodu složitosti a rozmanitosti právních pramenů a judikatury insolvenčního práva, v době, kdy se stala insolvence neodmyslitelnou součástí lidských životů. Cílem práce je objasnit „život“ pohledávky od jejího uplatnění po samotný přezkum. Zároveň autor doufá, že vnese jasno do dané problematiky a zpracovaná diplomová práce poslouží jako teoretický základ nebo v některých případech i jako praktická příručka.

Z hlediska členění, diplomová práce prochází od obecných záležitostí po podrobný popis přezkumu pohledávek insolvenčním správcem. Teoretický základ k pochopení insolvenčního práva odráží kapitola *1. Obecně k insolvenčnímu řízení* a kapitola *2. Věřitelé a jejich postavení v insolvenčním řízení*. Jednou ze stěžejních částí práce je kapitola *3. Přenesení pohledávek před insolvenční fórum*. Ta pojednává především o přihlašování pohledávek a o jiných způsobech uplatnění pohledávky v insolvenčním řízení, což má zásadní význam pro následný přezkum pohledávek insolvenčním správcem. Dále rozebírá obecné náležitosti přihlášky nebo dispozici s přihláškou. Pro lepší pochopení základního rozdělení uplatňovaných pohledávek obsahuje práce kapitolu *4. Pohledávky a jejich dělení*. Na samý závěr práce zařadil autor fundamentální kapitolu *5. Přezkum pohledávek insolvenčním správcem*. Kapitola v počátku odráží základní instituty přezkumu a přezkumného jednání. Mezi ty se řadí například charakteristika popěrného úkonu nebo rozdíly v popření pravosti, výše a pořadí. Stěžejní je část pojednávající o rozdílu popření vykonatelné a nevykonatelné pohledávky a s tím související povinnost konkretizace popěrného úkonu. Pomyslnou třešničkou na dortu je závěrečná podkapitola *5. 11. Přezkum přihlášených pohledávek v oddlužení a ochrana spotřebitele*.

1. Obecně k insolvenčnímu řízení

Insolvenčním řízením se rozumí „soudní řízení, jehož předmětem je dlužníkův úpadek nebo hrozící úpadek a způsob jeho řešení“.¹ Je zvláštním druhem civilního řízení, ve kterém se kombinuje řízení nalézací a vykonávací. Insolvenční řízení je možné zahájit pouze na návrh dlužníka nebo věřitele a zahajuje se dnem, kdy návrh dojde věcně příslušnému soudu.² Se zahájením insolvenčního řízení se pojí důležité účinky automatického moratoria upravené v § 109 a násl. insolvenčního zákona.

Účelem insolvenčního řízení je odchod z trhu a realokace aktiv úpadce. Insolvenční řízení však není jediným způsobem odchodu z trhu. Naopak drtivá většina subjektů opouští trh jiným způsobem. Proto se nabízí otázka – proč zde vlastně insolvenční právo je? Důvodem je řešení dvou zásadních problémů.

Prvním je **problém sdíleného statku**. Ten vychází z omezených zdrojů dlužníkovy aktiv a snahou věřitelů o maximalizaci zisku. Pokud by se každý z věřitelů omezil ve prospěch ostatních, může dojít k většímu uspokojení všech. K tomu nedojde z důvodu obavy, že ostatní věřitelé se budou snažit maximalizovat zisk a vyčerpat omezený zdroj, co nejrychleji ve svůj prospěch. To je tedy momentem zahájení tzv. honu na pohledávky a právě z tohoto důvodu je nahrazováno individuální uspokojení věřitelů režimem kolektivním, ve kterém se věřitelé uspokojí poměrně.³

Druhým důvodem právní úpravy insolvenčního řízení je **problém nesourodých nároků**. Nárok na majetek dlužníka mají zajištění, obecní a podřízené věřitelé, kdy nárok každého z nich je odlišný. Snahou je nakládat s majetkem, tak jako by jej spravoval jediný vlastník (resp. jakoby existoval nárok pouze jediné osoby) a následně výnos správně mezi věřitele rozdělit. Z povahy

---

¹ § 2 písm. a) InsZ

² § 97 odst. 1 InsZ

³ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 93-96.

věci je zřejmé, že se věřitelé budou snažit vychýlit řízení, tak aby jejich uspokojení bylo co nejvyšší, k tomu má však zákon své pojistky⁴.

Za zdárný výsledek insolvenčního řízení se považuje, pokud se aktiva přenesla z majetkové sféry neúspěšného subjektu (úpadce) k věřitelům, kteří jej správně zhodnotí, aby došlo k naplnění potenciálu aktiv. Řeší se zde tedy dvě otázky, a to:

1) Otázka alokace majetku – kdo s aktivy bude nakládat a jakým způsobem.

2) Otázka distribuce majetku – rozdělení výnosu mezi věřitele.⁵

Jinak řečeno z pohledu ekonomie: „*Insolvenční řízení plní nejen mikroekonomickou funkci jakési „zbytkové ochrany“ věřitelů neúspěšného podnikatele, ale má i významnou funkci makroekonomickou v oblasti alokace kapitálu – pomáhá totiž mj. vyřadit z trhu jeho nezpůsobilé nebo neschopné a selhavší účastníky a nedovolit další zmaření investic v jejich rukou. Uvolněné zbylé prostředky mohou být reinvestovány s nadějí na lepší zhodnocení nebo mohou být použity jiným způsobem*“.⁶

1.1. Zásady insolvenčního řízení

Zásady insolvenčního řízení jsou upraveny v § 5 InsZ a slouží zejména jako určitý interpretační rámec. Kromě zásad insolvenčního řízení se použijí také ústavní zásady a civilní zásady. Civilní zásady však jen v případech, kdy neodporují zásadám insolvenčního práva.

Mezi základní zásady insolvenčního řízení patří:

- a) **Zásada poměrného a co nejvyššího uspokojení věřitelů** – Žádný z věřitelů nesmí být nespravedlivě poškozen nebo znevýhodněn a všichni, tedy v zásadě poměrně uspokojeni (*par conditio*

---

⁴ K vychýlení řízení může dojít dvěma způsoby – přihlášení vyšší pohledávky než věřitel má, v takovém případě je ochranným institutem Sankce za nadsazenou pohledávku (blíže pojednáno v podkapitole 5. 8. 6. *Důsledek popření nadsazené přihlášky*). Druhou možností vychýlení je popření přihlášek všech ostatních věřitelů. Dle § 51 odst. 2 InsZ však popření nemá vliv na hlasovací práva věřitele.

⁵ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 97-99.

⁶ BEJČEK, Josef, Petr HAJN a Jarmila POKORNÁ. *Obchodní právo: obecná část, soutěžní právo*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-547-3. s. 179.

creditorum, neboli *pari passu*). Podmínka co nejvyššího uspokojení věřitelů se projevuje například při schválení reorganizace, kdy každý věřitel musí získat větší uspokojení, než by získal v konkursu (§ 348 odst. 1 písm. d) InsZ).

- b) **Zásada rovnosti** – Pokud mají věřitelé obdobné postavení v mimoinsolvenčním světě, mají v insolvenčním řízení stejné postavení.
- c) **Zásada rychlosti a hospodárnosti** – Touto zásadou je chráněna právní jistota účastníků a dále souvisí s co nejvyšším uspokojením věřitelů, jedná se totiž o reflexi hodnoty peněz v čase. V tomto ohledu je stanovena celá řada lhůt v insolvenčním zákonu.
- d) **Ochrana práv nabytých v dobré víře** – Nestanoví-li zákon jinak, nelze práva věřitele nabytá v dobré víře před zahájením insolvenčního řízení omezit rozhodnutím insolvenčního soudu nebo insolvenčního správce.
- e) **Zákaz jednání vedoucí k uspokojení mimo insolvenční řízení** – Zásada směřuje k ochraně kolektivního řízení a zákazu obcházení pravidel insolvenčního řízení. Takové jednání může mít jak soukromoprávní tak veřejnoprávní následky.⁷

1.2. Úpadek

„Zjištění úpadku (hrozícího úpadku) je pro další fáze insolvenčního řízení logickou podmínkou *sine qua non*“.⁸ Ve chvíli naplnění všech znaků vzniká právo a v některých případech u dlužníka i povinnost podat insolvenční návrh. O takovém návrhu rozhoduje vždy soud. Jestliže jsou splněny všechny podmínky a je-li prokázáno, že dlužník je v úpadku nebo ve stavu hrozícího úpadku, soud meritorně rozhodne o úpadku dle § 136 InsZ. Nejsou-li splněny zákonem stanovené podmínky, soud insolvenční návrh zamítne.⁹

---

⁷ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 22-23.

⁸ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3. s. 474.

⁹ § 143 InsZ

Úpadek má v českém právu dvě formy – platební neschopnost a předlužení.

1.2.1. Platební neschopnost

V úpadku ve formě platební neschopnosti může být pouze fyzická osoba, ať už podnikatel nebo nepodnikatel. Dlužník je v úpadku formou platební neschopnosti, jestliže má:

- a) více věřitelů a
- b) peněžité závazky po dobu delší 30 dnů po lhůtě splatnosti a
- c) tyto závazky není schopen plnit.¹⁰

Povinnost mnohosti věřitelů plyne z již výše zmíněného problému sdíleného statku. Jestliže není dána mnohost věřitelů, není důvod zahajovat insolvenční řízení, protože nebyl odstartován tzv. hon na pohledávky. Stav splatnosti pohledávek déle než 30 dní po jejich splatnosti zaručuje, že nejde pouze o krátkodobý výpadek likvidity. Nejsložitější otázka nastává u třetí podmínky, zda je schopen své závazky plnit. Ke zjištění se používá test likvidity. Z jehož názvu plyne, že k posouzení, zda je schopen závazky plnit se použije pouze vysoce likvidní majetek – z pohledu účetnictví půjde především o účtovou třídu 2 – Krátkodobý finanční majetek a peněžní prostředky.

*„Jelikož může být s ohledem na informační asymetrii složité pro věřitele doložit neschopnost dlužníka hradit dluhy po splatnosti déle než 30 dnů, InsZ věřitelům napomáhá stanovením tzv. domněnek platební neschopnosti“.*¹¹ Díky nimž dochází k přechodu povinnosti tvrzení a důkazní. Má se za to, že dlužník není schopen plnit své peněžité závazky, jestliže:

- a) zastavil platby podstatné části svých peněžitých závazků, nebo
- b) je neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti, nebo
- c) není možné dosáhnout uspokojení některé ze splatných peněžitých pohledávek vůči dlužníku výkonem rozhodnutí nebo exekucí, nebo
- d) nesplnil povinnost předložit seznamy uvedené v § 104 odst. 1, kterou mu uložil insolvenční soud.¹²

---

¹⁰ § 3 odst. 1 InsZ

¹¹ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 12.

¹² § 3 odst. 2 InsZ

Nutno dodat, že zákon upravuje vyvratitelnou domněnku i ve prospěch dlužníka podnikatele, jež vede účetnictví. Ten se může bránit insolvenčním návrhům doložením stavu výkazu likvidity nebo výhledu vývoje likvidity, pokud prokazuje jeho platební schopnost, resp. dostatečnou mezeru krytí.¹³

1.2.2. Předlužení

Předlužení je formou úpadku, jehož možnost využití dopadá pouze na právnické osoby nebo fyzické osoby podnikatele. Tedy těch, kteří vedou účetnictví, bez jehož vedení není tato forma úpadku zjištělná.¹⁴ „*O předlužení jde tehdy, má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku*“.¹⁵ Mnohost věřitelů je zde stejná jako u formy platební neschopnosti. V případě posouzení předlužení se používá test rozvahový. Lze jej přiblížit následovně: „*Při stanovení hodnoty dlužníkovy předlužení se posuzuje souhrn dlužníkových všech závazků (včetně nesplatných závazků) v poměru k hodnotě jeho majetku, přičemž se musí přihlídnout k další správě dlužníkovy majetku nebo k dalšímu provozování dlužníkovy podniku, lze-li důvodně předpokládat, že dlužník bude pokračovat ve správě svého majetku nebo v provozu podniku*“.¹⁶ Na rozdíl od testu předlužení se zde použije k posouzení všechen majetek, nikoli pouze likvidní.

1.2.3. Hrozící úpadek

„*O hrozící úpadek jde tehdy, lze-li se zřetelem ke všem okolnostem důvodně předpokládat, že dlužník nebude schopen řádně a včas splnit podstatnou část svých peněžitých závazků*“.¹⁷ Znaky jsou zde taktéž mnohost věřitelů a důvodný předpoklad, že dlužník nebude schopen plnit. Podání insolvenčního návrhu v případě hrozícího úpadku připadá pouze dlužníku¹⁸ a jeho smyslem je

---

¹³ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 13-14.

¹⁴ *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář*. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3. s. 11.

¹⁵ § 3 odst. 4 InsZ

¹⁶ Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 04. 2012 spis. zn. 3 VSOL 263/2012-A-11.

¹⁷ § 3 odst. 5 InsZ

¹⁸ § 97 odst. 7 InsZ

předejít samotnému úpadku ve chvíli, kdy je to ještě možné. „Zavedení institutu hrozícího úpadku je třeba považovat za součást opatření, jejichž cílem bylo motivovat dlužníky ke včasnému zahajování insolvenčního řízení. S odstupem času lze na základě anekdotických pozorování z insolvenční praxe usuzovat, že tato opatření svého cíle nedosáhla“.¹⁹

1.3. Způsoby řešení úpadku

Insolvenční řízení je řízením tří fázovým. V první fázi se rozhoduje o tom, zda dlužník je v úpadku. V druhé fázi se rozhoduje o způsobu řešení úpadku a ve třetí je pak řešen úpadek ve formě zvolené ve fázi druhé.²⁰ Zde se autor zaměří na fázi druhou a třetí insolvenčního řízení.

Způsobem řešení úpadku nebo hrozícího úpadku dlužníka v insolvenčním řízení se rozumí

- a) konkurs,
- b) reorganizace,
- c) oddlužení a

d) zvláštní způsoby řešení úpadku, které tento zákon stanoví pro určité subjekty nebo pro určité druhy případů.²¹

1.3.1. Konkurs

„Konkurs je způsob řešení úpadku spočívající v tom, že na základě rozhodnutí o prohlášení konkursu jsou zjištěné pohledávky věřitelů zásadně poměrně uspokojeny z výnosu zpeněžení majetkové podstaty s tím, že neuspokojené pohledávky nebo jejich části nezanikají, pokud zákon nestanoví jinak“.²² Konkurs je nejstarším způsobem řešení úpadku a zároveň určitou „univerzální“ formou řešení úpadku. Je-li dlužníkem osoba, u něhož je vyloučena reorganizace nebo oddlužení, soud „přeskočí“ druhou fázi a s rozhodnutím o úpadku spojí rozhodnutí o prohlášení konkursu.²³ Univerzální je i ve smyslu

---

¹⁹ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 246-247.

²⁰ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 426.

²¹ § 4 odst. 1 InsZ

²² § 244 InsZ

²³ § 148 odst. 1 InsZ

určité poslední možnosti na vyřešení úpadku dlužníka v případě nesplnění podmínek reorganizace nebo oddlužení²⁴.

*„Oproti reorganizaci a oddlužení neuspokojené pohledávky obecně nezanikají. Význam je relevantní především u dlužníků – fyzických osob. Právnícké osoby po zrušení konkursu zaniknou a s tím zásadně i neuspokojené pohledávky, ledaže jsou zajištěny“.*²⁵

Nepatrný konkurs

Nepatrný konkurs je zvláštním druhem konkursu, jehož důvodem je zjednodušení postupu v případě menších společností, příp. fyzických osob. V případě naplnění podmínek se použijí zlehčující ustanovení v § 314 a § 315 insolvenčního zákona.

O nepatrný konkurs jde, jestliže:

- a) dlužníkem je fyzická osoba nepodnikatel, nebo
- b) celkový obrat dlužníka za poslední účetní období předcházející prohlášení konkursu nepřesahuje 2 000 000 Kč a dlužník nemá více než 50 věřitelů.²⁶

1.3.2. Reorganizace

*„Reorganizací se rozumí zpravidla postupné uspokojování pohledávek věřitelů při zachování provozu dlužníkovu podniku, zajištěné opatřeními k ozdravení hospodaření tohoto podniku podle insolvenčním soudem schváleného reorganizačního plánu s průběžnou kontrolou jeho plnění ze strany věřitelů“.*²⁷

Na rozdíl od konkursu, který je likvidačním způsobem řešení úpadku, je reorganizace (a oddlužení) sanační formou řešení úpadku nebo hrozícího úpadku. Hlavním smyslem tak bude především zachování provozu podniku.

Reorganizace jako sanační způsob řešení dlužníkovu úpadku, je možná za splnění těchto podmínek:

---

²⁴ Viz. § 363, § 396, § 405, § 418 InsZ.

²⁵ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 677.

²⁶ § 314 odst. 1 InsZ

²⁷ § 316 odst. 1 InsZ

- 1) Dlužník musí být podnikatelem a musí jít o jeho podnik (dnes obchodní závod).
- 2) Nesmí jít o osoby vyloučené z reorganizace (vyloučení jsou - právnická osoba v likvidaci, obchodník s cennými papíry nebo osoba oprávněná k obchodování na komoditní burze).
- 3) Celkový roční úhrn čistého obratu dlužníka za poslední účetní období předcházející insolvenčnímu návrhu dosáhl alespoň částku 50 000 000 Kč, nebo zaměstnával-li dlužník nejméně 50 zaměstnanců v pracovním poměru.

Nutno zdůraznit, že třetí podmínka není absolutní. Insolvenční soud reorganizaci povolí, jestliže dlužník spolu s insolvenčním návrhem, nejpozději však do rozhodnutí o úpadku předloží insolvenčnímu soudu reorganizační plán přijatý alespoň polovinou všech zajištěných věřitelů a alespoň polovinou všech nezajištěných věřitelů počítanou podle výše jejich pohledávek.²⁸ V takovém případě půjde o tzv. konsenzuální reorganizaci.

1.3.3. Oddlužení

Oddlužení je způsobem řešení úpadku, kde jsou konsolidovány dlužníkovy dluhy tak, aby byli nezajištění věřitelé uspokojeni alespoň částečně (případně zcela) a zajištění věřitelé v zásadě zcela ze zpeněžení majetkové podstaty a při splnění podmínek bude od zbytku dluhů dlužník osvobozen.²⁹ Obecně oddlužení není pouhým způsobem řešení úpadku v rámci institutů soukromého práva majetkového, ale rovněž prostředek řešení sociální situace dlužníka, z které není jiné cesty. Průběh oddlužení lze rozdělit na tři fáze – v první fázi rozhoduje soud v návaznosti na rozhodnutí o úpadku o povolení oddlužení. Ve druhé fázi dochází k schválení oddlužení ve formě zpeněžení majetkové podstaty nebo plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty. V závěrečně třetí fázi probíhá realizace oddlužení dle zvoleného způsobu.³⁰

V souvislosti s oddlužením nelze pominout novelu zákona č. 31/2019 Sb., neboli Oddlužovací novelu, která diametrálně změnila podmínky oddlužení

---

²⁸ § 316 odst. 5 InsZ

²⁹ HAVEL, Bohumil. Oddlužení - zbraň nebo hrozba? *Právní rozhledy*. 2007, **2007**(2), 50-55.

³⁰ SMOLÍK, Petr. *Oddlužení v právním řádu ČR*. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-617-3. s. 6-9.

a zpřístupnila jej tak i dlužníkům, kteří by na oddlužení dle předcházející úpravy nedosáhli.

2. Věřitelé a jejich postavení v insolvenčním řízení

Věřitel je subjekt, který má vůči dlužníku právo na určité plnění jako na pohledávku. Dlužník naopak má povinnost dluh uspokojit. Postavení věřitele se liší v závislosti zejména na:

- a) konkrétní fázi insolvenčního řízení,
- b) v závislosti na „typu“ jeho pohledávky uplatňované v insolvenčním řízení.

ad a) Dle § 97 odst. 7 insolvenčního zákona je oprávněn podat insolvenční návrh pouze dlužník a jeho věřitel. Podá-li insolvenční návrh dlužník je účastníkem řízení pouze dlužník, a to až do rozhodnutí o úpadku (§ 136 InsZ) nebo jiného rozhodnutí o insolvenčním návrhu (§ 142 InsZ). Jestliže podá insolvenční návrh věřitel je účastníkem řízení tento věřitel a dlužník a dále věřitelé, kteří uplatňují své pohledávky přihláškou pohledávky. Jiní věřitelé než insolvenční navrhovatel mají dle § 135 InsZ sice stejná práva a povinnosti jako insolvenční navrhovatel, jednají však pouze sami za sebe. Jinak řečeno disponovat předmětem řízení může pouze insolvenční navrhovatel.³¹ V první fázi insolvenčního řízení do rozhodnutí o úpadku lze sice podávat přihlášky pohledávek (§ 110 odst. 1 InsZ), příp. uplatňovat pohledávky za podstatou. Uplatněné pohledávky však budou přezkoumány a uspokojeny až po rozhodnutí o úpadku.³² K uspokojování pohledávek dochází zásadně až ve fázi provádění způsobu řešení úpadku (třetí fáze). V souvislosti s těmito fázemi se tak dělí postavení samotného věřitele (zejména jeho práva a povinnosti v řízení).

ad b) Obecně bude platit, že věřitelem v insolvenčním řízení bude pouze ten, který uplatnil svou pohledávku řádně podle pravidel insolvenčního práva. Především se postavení věřitele tedy bude lišit dle druhu pohledávky, jež vůči dlužníku má. Jiné postavení bude mít věřitel s pohledávkou přednostní a jiné s pohledávkou, jež se běžně přihlašuje do insolvenčního řízení nebo dokonce pohledávkou podřízenou. Různé postavení bude mít i zajištěný a nezajištěný

³¹ V podrobnostech srovnej SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 344-345.

³² RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 3.

věřitel. Podrobněji bude o pohledávkách a jejich uplatnění pojednáno v následující kapitole.

3. Přenesení pohledávek před insolvenční fórum

3.1. Vztah Občanského soudního řádu a insolvenčního zákona

*„V mimoinsolvenčním světě vymáhají věřitelé své peněžité pohledávky tak, že proti dlužníku zahájí a vedou nalézací řízení, jež - v případě úspěchu věřitele vyústí do pravomocného exekučního titulu, na jehož základě věřitel ve vykonávacím řízení dosáhne konverze potřebné části dlužníkovy majetku na peníze, z nichž je jeho pohledávka uspokojena. (...) insolvenční právo nahrazuje tento individuální režim zjištění existence a výše pohledávek a jejich uspokojení z dlužníkovy majetku režimem kolektivním“.*³³

Zatímco procesní postup při vymáhání pohledávek věřitelů v mimoinsolvenčním světě upravuje Občanský soudní řád, postup při kolektivním vymáhání a uspokojování pohledávek v insolvenčním řízení upravuje insolvenční zákon.

Vztahy mezi jednotlivými právními předpisy upravuje insolvenční zákon následovně: *„Nestanoví-li tento zákon jinak nebo není-li takový postup v rozporu se zásadami, na kterých spočívá insolvenční řízení, použijí se pro insolvenční řízení a pro incidenční spory přiměřeně ustanovení občanského soudního řádu týkající se sporného řízení, a není-li to možné, ustanovení zákona o zvláštních řízeních soudních; ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce se však použijí přiměřeně jen tehdy, jestliže na ně tento zákon odkazuje“.*³⁴

Ze znění § 7 InsZ vyplývá, že insolvenční řízení je zvláštním druhem občanského soudního řízení a je pro vztah typické kolizní pravidlo *Lex specialis derogat generali*³⁵.

Použití právních norem lze seřadit do následujícího pořadí:

- 1) Jako první se použije vždy insolvenční zákon,
- 2) není-li to možné, použije se OSŘ ve věcech týkajících se sporného řízení, avšak jen není-li to v rozporu se zásadami insolvenčního řízení,

³³ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-329-4. s. 232.

³⁴ § 7 InsZ

³⁵ Zvláštní zákonná úprava se použije přednostně před normou obecnou.

- 3) nelze-li použít OSŘ, použije se ZŘS také za předpokladu, jestliže daná pravidla nejsou v rozporu se zásadami insolvenčního řízení,
- 4) není-li ani takový postup možný, lze využít analogii práva,
- 5) pokud neexistuje v právním řádu předpis, který je možné použít analogií práva, je na soudu aby pro konkrétní případ zformuloval nové pravidlo.

Mimo výše uvedené pořadí je možné v insolvenčním řízení přiměřeně použít pravidla pro výkon rozhodnutí a exekuce, jestliže na ně insolvenční zákon přímo odkáže. Smyslem ustanovení je neaplikovat automaticky úpravu individuálního vymáhání pohledávek v prostředí insolvenčního práva, kde má být nahrazeno poměrným uspokojováním nezajištěných věřitelů.³⁶

3.2. Obecně k pojmu „pohledávka“

Insolvenční zákon definici pohledávky neobsahuje, avšak, co se rozumí pohledávkou lze implicitně dovodit z ustanovení § 1721 občanského zákoníku *„Ze závazku má věřitel vůči dlužníku právo na určité plnění jako na pohledávku a dlužník má povinnost toto právo splněním dluhu uspokojit“*. Pohledávka je tedy právem na určité plnění od dlužníka a dluh je povinnost dlužníka uspokojit právo věřitele splněním.³⁷

3.3. Přihláška pohledávky

Přihláška pohledávky je procesní úkon, kterým věřitel uplatňuje uspokojení svých práv v insolvenčním řízení.³⁸ Procesní úkon lze definovat jako *„projev vůle směřující ke vzniku, změně nebo zániku procesněprávního vztahu, který je procesními normami předvídan a s nímž procesní normy spojují určité procesní následky“*.³⁹ Procesní úkon účastníka se posuzuje z hlediska jeho obsahu, nikoliv podle toho, co jím účastník z hlediska vůle zamýšlel. Jinak řečeno při výkladu procesních úkonů se prosadí tzv. teorie projevu. Naopak tzv. teorie

---

³⁶ Zásada *par conditio creditorum* neboli *pari passu*. Více v předcházející kapitole 1.1. *Zásady insolvenčního řízení*.

³⁷ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1. s. 1655.

³⁸ § 2 písm. h) InsZ.

³⁹ ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnické učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6. s. 130.

vůle se prosadí při výkladu hmotněprávních jednání.⁴⁰ To může mít z praktického hlediska v insolvenčním řízení pro věřitele dalekosáhlé následky. Pokud věřitel s vykonatelnou pohledávkou jí jako vykonatelnou neoznačí, insolvenční správce ji přezkoumá jako nevykonatelnou bez ohledu na to, co věřitel původně zamýšlel a jaká byla jeho vůle.⁴¹

Na druhou stranu je možné si představit i opačný přístup insolvenčního správce k takto přihlášené pohledávce, kdy věřitel v přihlášce pohledávky podrobně popíše svůj nárok včetně uvedení rozhodnutí soudu a uvedení jeho vykonatelnosti, avšak pouhým omylem opomene zaškrtnout „políčko“ vykonatelnosti v přihlášce pohledávky. Autor této práce je toho názoru, že v tomto případě by přihláška měla být přezkoumána jako vykonatelná. Pokud by tomu tak nebylo, jednalo by se ze strany insolvenčního správce o přehnaný formalismus, který nemá místo ani v nalézacím řízení u občanskoprávních žalob ani u přihlášky pohledávky jako žaloby *sui generis*.⁴²

3.3.1. Žaloba dle občanského soudního řádu

„Žaloba je procesním úkonem účastníka, kterým se zahajuje civilní řízení“.⁴³ Cílem žaloby je vymezit spor mezi účastníky a určit jeho předmět, obsah a subjekty. Žaloba je tedy jakýmsi mostem mezi právem hmotným a procesním.

Náležitosti žaloby

Žaloba i přihláška pohledávky mají některé společné náležitosti. Podstatné náležitosti žaloby jsou upraveny v § 42 odst. 4 OSŘ a § 79 OSŘ. Při vymezení podstatných náležitostí přihlášky pohledávky odkazuje insolvenční zákon na užití § 42 odst. 4 OSŘ.⁴⁴ Přihláška pohledávky sleduje stejný účel jako žaloba na plnění v mimoinsolvenčním světě, z čehož vyplývá relativní shoda mezi ostatními náležitostmi dle § 174 InsZ a § 79 OSŘ.

---

⁴⁰ SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0. s. 113.

⁴¹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2018, sp. zn. 29 NSČR 139/2017-B-49.

⁴² Latinský obrat: „svého druhu“.

⁴³ SVOBODA, Karel. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-535-9. s. 21.

⁴⁴ § 174 odst. 2 InsZ

Dle § 42 odst. 4 OSŘ musí každé podání obsahovat **označení soudu**, kterému je určeno, **označení osob**, jež podání činí a **označení věci, které se týká**. Dále musí být zřejmé, **co podáním účastník řízení sleduje**. V případě žaloby je účelem zahájení řízení ve věci samé. Současně musí být podání **podepsáno a datováno**. Listinné podání je třeba doložit dostatečným počtem **stejnopisů** a dále potřebnými **přílohami**.⁴⁵

Žaloba (návrh) musí kromě obecných náležitostí dle § 42 odst. 4 OSŘ, dále obsahovat:

- označení účastníků a jejich zástupců,
- vylíčení rozhodujících skutečností,
- označení důkazů, jichž se navrhovatel dovolává, a také k návrhu připojit tyto písemné důkazy, ať už v listinné nebo elektronické podobě,
- žalobní petit.⁴⁶

3.3.2. Příhláška pohledávky jako žaloba „*sui generis*“

Příhláška pohledávky je procesním úkonem, která nahrazuje v insolvenčním řízení žalobu na plnění. Zde uvedené vyplývá z účinků automatického moratoria, kdy pohledávky a jiná práva týkající se majetkové podstaty nemohou být uplatněny žalobou, lze-li je uplatnit přihláškou.⁴⁷ Oproti žalobě chybí přihlášce pohledávky petit, ten se podává přímo z ustanovení § 2 písm. h) InsZ. Podobnost postupu přihlašování pohledávek s podáním žaloby lze spatřovat i v dispozičním oprávnění věřitelů a také v ostatních náležitostech, jak bude níže uvedeno.⁴⁸ Ze všech totožných obsahových a formálních náležitostí lze usoudit, že se jedná o žalobu „*sui generis*“.

---

⁴⁵ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. s. 223-224.

⁴⁶ § 79 odst. 1 OSŘ

⁴⁷ § 109 odst. 1 písm. a) InsZ

⁴⁸ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 290-292.

3.3.3. Náležitosti přihlášky pohledávky

Obsahové náležitosti

Přihláška pohledávky musí kromě obecných náležitostí podání⁴⁹ obsahovat důvod vzniku a výši přihlašované pohledávky.⁵⁰ Jde-li o pohledávku zajištěnou, musí věřitel uvést, zda uplatňuje právo ze zajištění a označit druh a dobu vzniku zajištění.⁵¹ Jde-li o pohledávku vykonatelnou, musí věřitel doložit skutečnosti, o které vykonatelnost opírá⁵² (podrobněji k obsahovým náležitostem v podkapitole 3. 4. 3. *Obsah přihlášky pohledávky*).

Formální náležitosti

Splnění náležitostí přihlášky podstatně zjednodušuje stav, kdy je nutné podat přihlášku pohledávky na předem stanoveném formuláři od Ministerstva spravedlnosti.⁵³ Odpovědnost za nesprávný údaj ve formuláři nese věřitel. Nedodržení formy je vadou podání, kterou odstraňuje insolvenční soud postupem dle § 43 OSŘ. Teprve po odstranění vad, lze přihlášku postoupit insolvenčnímu správci.⁵⁴

3.3.4. Přílohy přihlášky pohledávky

„K přihlášce pohledávky je nutno připojit listiny, kterých se přihláška dovolává“.⁵⁵ Okolnost, že věřitel nepřipojí přílohy, může mít za následek „pouze“ neunesení důkazního břemene. *Nota bene* insolvenční správce nebude vyzývat k odstranění vad.⁵⁶ Stejně jako u žaloby, i u přihlášky není povinností předkládat listinné důkazy v originále. Nicméně v některých případech je tomu naopak. Zejména jedná-li se o prokázání směnečných nároků a dále při prokazování vykonatelnosti pohledávky, kdy je zapotřebí doložit originál exekučního titulu.⁵⁷

---

⁴⁹ § 42 odst 4 OSŘ

⁵⁰ § 174 odst. 2 InsZ

⁵¹ § 174 odst. 3 InsZ

⁵² § 174 odst. 4 InsZ

⁵³ § 176 InsZ a § 8 InsPod.

⁵⁴ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 489.

⁵⁵ § 177 InsZ

⁵⁶ Blíže k tématu v podkapitole 3. 4. 4. *Vady přihlášky a jejich vypořádání*.

⁵⁷ SIGMUND, Adam. Přihlašování pohledávek do insolvence - doma i v zahraničí. *Bulletin advokacie*. 2011, **2011**(12), s. 34.

Nedoloží-li věřitel všechny potřebné přílohy k přihlášce a nedoplní-li věřitel ani přes výzvu insolvenčního správce požadované náležitosti, je pouze na správci, zda takovou pohledávku co do pravosti popře.⁵⁸

Přílohami formuláře přihlášky jsou:

- a) listiny dokládající existenci věřitele - právnické osoby, zejména výpis ze zahraničního obchodního rejstříku nebo obdobného registru, pokud nelze tuto skutečnost ověřit podle zákona o základních registrech v příslušném registru,
- b) kopie smluv, soudních nebo jiných rozhodnutí a dalších listin dokládajících údaje uvedené v přihlášce pohledávky,
- c) plná moc, pokud je věřitel zastoupen na základě plné moci a plná moc není založena ve spise,
- d) čestné prohlášení věřitele, který nabyl pohledávku postoupením nebo obdobným způsobem po zahájení insolvenčního řízení anebo v posledních 6 měsících před zahájením insolvenčního řízení, o tom, kdo je jeho skutečným majitelem podle jiného právního předpisu⁵⁹, včetně uvedení důvodu, pro který se podle jiného právního předpisu považuje za skutečného majitele.⁶⁰

3.4. Přihlašování pohledávek

3.4.1. Přihlašované pohledávky

V insolvenčním řízení se přihláškou pohledávky přihlašují:

- a) **Pohledávky za dlužníkem**, a to zajištěné i nezajištěné.
- b) **Pohledávky za třetí osobou zajištěné dlužníkovým majetkem** – Na tyto případy pamatuje zákon v § 166 InsZ, u nichž je dlužník pouze zástavním dlužníkem, nikoli obligačním. Majetkem náležející do majetkové podstaty, je zajištěn dluh třetí osoby.
- c) **Pohledávky za dlužníkem zajištěné majetkem třetí osoby** – Takové pohledávky nejsou zajištěnými ve smyslu § 2 písm. g) InsZ, jelikož nejsou

---

⁵⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 06. 2016, sp. zn. 1 VSPH 1725/2015-P2-10.

⁵⁹ Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

⁶⁰ § 8 odst. 3 InsPod

zajištěné majetkem náležejícím do majetkové podstaty. Přihlašují se tedy jako nezajištěné a uspokojují se převážně mimo insolvenční řízení ze zajištění.⁶¹

3.4.2. Lhůty k přihlášení pohledávek

Všem věřitelům, jejichž pohledávky je nutno přihlásit, je stanovena rozhodnutím o úpadku lhůta k přihlášení pohledávek. Přihlášku pohledávky je možno podat již od zahájení insolvenčního řízení, tzn. ode dne, kdy insolvenční návrh dojde věcně příslušnému soudu.⁶² Od účinnosti novely č. 31/2019 Sb. z 1. 6. 2019 činí lhůta pro všechny způsoby řešení úpadku 2 měsíce.⁶³ Přihlášku pohledávky musí podat věřitel na předepsaném formuláři se všemi potřebnými přílohami.⁶⁴ „K zachování lhůty k podání přihlášek stanovené insolvenčním soudem v rozhodnutí o úpadku postačí, je-li přihláška posledního dne lhůty odevzdána orgánu, který má povinnost písemnost doručit (§ 57 odst. 3 OSŘ)“.⁶⁵ Z výše uvedené citace judikátu vyplývá, že se jedná o lhůtu procesněprávní.

Při nedodržení lhůty k přihlášení pohledávek se přihláška odmítne dle § 185 InsZ a v insolvenčním řízení se k ní nepřihlíží. Lhůta je tedy prekluzivní. V případě opožděně podané přihlášky, která však byla insolvenčním správcem zjištěna se Vrchní soud v Praze přiklání k tomu, že následně již nelze přihlášku odmítnout a ukončit účast věřitele v insolvenčním řízení.⁶⁶ Opačný názor je zastáván například v komentáři k insolvenčnímu zákonu Sprinz a kol.⁶⁷ Tato otázka je tedy přinejmenším diskutabilní.

---

⁶¹ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 292-294.

⁶² § 110 odst. 1 InsZ

⁶³ § 136 odst. 2 písm. d) InsZ

⁶⁴ HOSTINSKÝ, Jan. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-010-1. s. 34.

⁶⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 04. 2008, sp. zn. KSHK 41 INS 128/2008, 1 VSPH 8/2008.

⁶⁶ Viz. například Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 06. 2015 sp. zn. 4 VSPH 42/2015-P-10-10, nebo usnesení téhož soudu ze dne 14. 05 2014, sp. zn. 4 VSPH 684/2014-P83-8.

⁶⁷ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 478.

Výjimky ze zákonné lhůty

Zákon pamatuje na několik případů, kdy se neužije obecná zákonná lhůta k přihlášení pohledávek dle § 136 odst. 2 písm. d) Insz. Zvláštní lhůty jsou dány konkrétními ustanoveními insolvenčního zákona.

Jde zejména o:

- **pohledávky z trestné činnosti dlužníka**, kdy věřitel má právo na náhradu škody nebo vydání bezdůvodného obohacení. Musí jít o pohledávku vykonatelnou a zajištěnou dle TrŘ (upraveny v § 173 odst. 1 a § 167 odst. 2 InsZ),
- **neuhrazené nájemné a jiné úhrady**⁶⁸, dle § 256 odst. 3 InsZ,
- **náhrady škody z odmítnutí plnění ze smluv o vzájemném plnění**, dle § 253, § 330a a § 397a InsZ,
- **pohledávky známých věřitelů EU**, dle § 430 InsZ,
- **fikce přihlášení pohledávky**, např. § 202 odst. 1 nebo § 275 InsZ.⁶⁹

Některé další případy odvodila judikatura jako například, že „*věřitel, který svou pohledávku řádně a včas přihlásil, má právo dovolat se dodatečně zajištění, nabyli-li dlužník vlastnické právo k věci zatížené zajištěním až po marném uplynutí lhůty stanovené rozhodnutím o úpadku k přihlášení pohledávek*“.⁷⁰ Obdobný postup se uplatní v insolvenčním řízení dovolá-li se úspěšně správce relativní neúčinnosti právního jednání a věc bude následně zapsána do soupisu majetkové podstaty.⁷¹

Vliv přihlášky na promlčení a prekluzi

Přihláška pohledávky má pro běh promlčecí a prekluzivní lhůty stejné účinky jako žaloba nebo jiné uplatnění u soudu, a to ode dne, kdy došla insolvenčnímu soudu. Nebyla-li zaslána věcně a místě příslušnému soudu, ten ji

⁶⁸ Judikováno v rozsudku Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 09. 2015 sp. zn. 29 Cdo 3277/2013.

⁶⁹ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 478-480.

⁷⁰ VRBA, Milan, Oldřich ŘEHÁČEK, Jan ZŮBEK a Martin DIRHAN. *Vybraná judikatura z oblasti uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Vybraná judikatura. ISBN 978-80-7598-767-9. s. 43.

⁷¹ Tamtéž.

bezprostředně postoupí, účinky pak nastávají až ke dni postoupení insolvenčnímu soudu.⁷² V tomto případě jde o lhůtu hmotněprávní, proto platí, že: „*pokud by poslední den promlčecí nebo prekluzivní lhůty připadl na den následující po posledním dnu přihlašovací lhůty a zároveň by předcházel dnu, ve kterém byla přihláška pohledávky doručena, k promlčení, resp. k prekluzi, pohledávky dojde, přestože bude přihláška pohledávky podána nejpozději poslední den přihlašovací lhůty*“.⁷³ Bude-li přihláška podána po uplynutí promlčecí lhůty a insolvenčním správcem úspěšně popřena z důvodu promlčení, nebude tato pohledávka v insolvenčním řízení uspokojena.

Současně je třeba upozornit na to, že ve vztahu ke všem potenciálně přihlášeným pohledávkám se staví promlčecí lhůta, již okamžikem, kdy nastávají účinky zahájení insolvenčního řízení. Zde uvedené vyplývá z § 109 odst. 3 InsZ, podle kterého „*lhůty k uplatnění práv, která lze uplatnit pouze přihláškou, po zahájení řízení nezačínají nebo dále neběží*“. Nepodáním přihlášky pohledávky ztrácí věřitel „dobrodiní“ stavění promlčecí lhůty.⁷⁴

Nepodá-li věřitel přihlášku pohledávky v zákonem stanovené lhůtě, bude to pro něj mít zpravidla fatální důsledky spočívající v promlčení pohledávky.

3.4.3. Obsah přihlášky pohledávky

Důvod vzniku pohledávky

Insolvenční řízení stejně jako občanské soudní řízení je ovládáno zásadou dispoziční a projednací a předmět řízení tedy vymezuje sám věřitel přihláškou pohledávky. Určení důvodu vzniku pohledávky dle § 174 odst. 2 InsZ v zásadě odpovídá vylíčení rozhodujících skutečností při podání žaloby v nalézacím řízení dle OSŘ. Věřitel (žalobce) musí vymezit skutek takovým způsobem, aby nebyl zaměnitelný s jiným. Pokud se přihlašovatel zmýlí v právní kvalifikaci, není to důvod k popření přihlášky pohledávky, co do pravosti dle § 193 InsZ, jelikož insolvenční soud není vázán vylíčeným právním důvodem, ale pouze skutkem.⁷⁵ Z toho důvodu není věřitel právní kvalifikaci povinen uvádět vůbec.⁷⁶

---

⁷² § 173 odst. 4 InsZ.

⁷³ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 91.

⁷⁴ § 173a InsZ

⁷⁵ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 484.

Pokud je pohledávka vykonatelná, není důvodem jejího vzniku rozhodnutí orgánu veřejné moci. Popis důvodu vzniku však může být nahrazen odkazem na rozhodnutí. Vrchní soud v Praze stanovil: „*Jde-li o pohledávku vykonatelnou, pak platí z povahy věci, že tvrzení o důvodu vzniku lze založit též na rozhodnutí, smíru nebo listině, pro kterou se pohledávka stala vykonatelnou. [...] Je-li titulem vykonatelné pohledávky platební rozkaz, pak lze důvod vzniku pohledávky též doložit žalobou (rozkazní žalobou), jelikož jen z ní se ve smyslu ustanovení § 172 odst. 1 o.s.ř. podávají skutečnosti, z nichž vyplývá uplatněné a posléze platebním rozkazem přiznané právo*“.⁷⁷

Rozdílný je postup u konstitutivních rozhodnutí, jako například u pohledávky na náhradu nákladů řízení. Zde je odkaz na rozhodnutí taktéž dostatečný, avšak jestliže rozhodnutí uznává více pohledávek, je vhodná specifikace konkrétní pohledávky v přihlášce do insolvenčního řízení. Prokázání důvodu vzniku je odlišné i v případě směnky. Jestliže věřitel uplatňuje pohledávku ze směnky, není třeba vůbec uvádět důvod jejího vystavení, ale postačí odkaz na samotnou směnku.⁷⁸

Určení výše přihlašované pohledávky

Přihláška pohledávky musí vždy obsahovat vyčíslení v korunách českých bez ohledu na to, zda se jedná o pohledávku peněžitou nebo nepeněžitou. Pohledávky v cizí měně je nutno přepočítat na koruny české podle kurzu ČNB ke dni zahájení insolvenčního řízení. Dnem zahájení insolvenčního řízení je myšlen den, kdy insolvenční návrh došel věcně příslušnému soudu⁷⁹, nikoli ke dni účinků zahájení insolvenčního řízení dle § 109 odst. 4 InsZ. Jestliže se pohledávka stala splatnou dříve, určuje se její výše dle kurzu vyhlášeného ČNB ke dni její splatnosti. Neurčuje-li ČNB kurz, použije se střední kurz centrální banky daného státu nebo aktuální kurz mezibankovního trhu k americkému dolaru nebo k euru.⁸⁰

---

⁷⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 03. 2008, sp. zn. 32 Cdo 385/2008.

⁷⁷ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 02. 12. 2009, sp. zn. 1 VSPH 701/2009-P10-9.

⁷⁸ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 484.

⁷⁹ § 97 odst. 1 InsZ.

⁸⁰ § 175 InsZ

Problematické je vyčíslení nepeněžitých pohledávek a pohledávek neurčité výše, které musí být vyjádřeny v penězích, na základě odhadu jejich hodnoty.⁸¹

U pohledávek jejichž výše je neurčitá, jde zejména o pohledávky nekonsensuální – pohledávky z deliktů. Typicky jde o náhradu škody v případě, kdy o výši škody ještě nebylo rozhodnuto. Tomáš Richter ve své právní monografii *Insolvenční právo* upozorňuje na některé těžké případy určení výše pohledávky. Poukazuje zejména na pohledávky, kde již došlo ke škodnímu jednání, ale u oběti se dosud neprojeví následky. Zdůrazňuje, ale také, že v České republice, kde stále soudy přisuzují triviální částky při náhradě škody na zdraví, se nejedná pro praxi až tak výrazný problém.⁸²

Uplatnění zajištění v přihlášce

Insolvenční zákon taxativním výčtem stanovuje, že zajištěným věřitelem je ten: *„jehož pohledávka je zajištěna majetkem, který náleží do majetkové podstaty, a to jen zástavním právem, zadržovacím právem, omezením převodu nemovitosti, zajišťovacím převodem práva nebo postoupením pohledávky k zajištění anebo obdobným právem podle zahraniční právní úpravy; zajištěným věřitelem je i agent pro zajištění podle zákona o dluhopisech“*.⁸³ Jiný způsob zajištění se nepovažuje za zajištění dle insolvenčního zákona. S ohledem na dispoziční zásadu záleží pouze na věřiteli, zda se uspokojení ze zajištění dovolá a označí pohledávku jako zajištěnou. Dovolá-li se věřitel zajištění, je nutné, aby taktéž označil druh a dobu vzniku zajištění.

Pro věřitele v některých případech může být výhodné, přihlásit zajištěnou pohledávku jako nezajištěnou. Ekonomicky uvažující věřitel, bude kalkulovat s tím, že v případě zajištění bude uspokojen pouze ze zpeněžení výtěžku zajištění, zatímco jako nezajištěný věřitel, by mohl projít úspěšným procesem oddlužení a získat tak uspokojení vyšší. Do 30. 08. 2018 byl insolvenčními soudy akceptován postup, kdy pohledávka byla přihlášena věřitelem z části jako

---

⁸¹ Tamtéž.

⁸² RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 288-289.

⁸³ § 2 písm g) InsZ

zajištěná a z části jako nezajištěná.⁸⁴ Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 30. 08. 2018 sp. zn. **29 ICdo 61/2016-54** dospěl k následujícímu závěru: „*Věřitel, jenž přihlásil do insolvenčního řízení pohledávku, jejíž zajištění bylo zřízeno jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku (jistinu i akcesorické pohledávky s jistinou související, tzn. úroky, úroky z prodlení, náklady řízení apod.), nemůže v přihlášce pohledávky tuto pohledávku uplatnit částečně jako zajištěnou a částečně jako nezajištěnou, ale buď zcela jako zajištěnou či zcela jako nezajištěnou. Pokud tak věřitel neučiní, obsahuje přihláška pohledávky vady, jež musí být k výzvě insolvenčního správce odstraněny, jinak není přihláška pohledávky způsobilá přezkumu*“. Z rozhodnutí výše uvedeného Nejvyššího soudu plynou dvě základní podmínky nemožnosti rozdělení pohledávky, a to povinnost zřízení zajištění jedním právním jednáním a skutečnost, že zajištění bylo zřízeno pro celou pohledávku, nikoli jen její část.⁸⁵ Výkladem *a contrario* lze dovést, že nebylo-li zřízeno zajištění jedním právním jednáním pro celou zajištěnou pohledávku, je možné pohledávku rozdělit.

Uplatnění vykonatelnosti v přihlášce

Pokud věřitel uplatňuje vykonatelnou pohledávku, je obligatorní náležitostí přihlášky uvedení skutečnosti, o kterou vykonatelnost opírá. V praxi se bude jednat o odkaz na konkrétní exekuční titul. Vykonatelnost je nutno prokázat veřejnou listinou⁸⁶ a vykonatelná musí být pohledávka nejpozději ke dni rozhodnutí o úpadku⁸⁷.

U drtivé většiny exekučních titulů nebude prokázání vykonatelnosti činit problém. Nejistota panovala ohledně rozhodčího nálezu, ten totiž nabývá doručením účinku pravomocného rozhodnutí a je soudně vykonatelný.⁸⁸ Nikde však není explicitně stanoveno, že jde o veřejnou listinu. Nevyhovuje ani

---

⁸⁴ VESELÝ, Petr. Štěpení pohledávek v oddlužení (opět) zakázáno. *Epravo.cz* [online]. 2019, 27. 02. 2019, [cit. 2020-09-02]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/stepeni-pohledavek-v-oddluzeni-opet-zakazano-108919.html>

⁸⁵ VRBA, Milan, Oldřich ŘEHÁČEK, Jan ZŮBEK a Martin DIRHAN. *Vybraná judikatura z oblasti uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Vybraná judikatura. ISBN 978-80-7598-767-9. s. 68-69.

⁸⁶ § 177 odst. 1 InsZ

⁸⁷ § 191 odst. 2 InsZ

⁸⁸ § 28 odst. 2 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů.

podmínkám stanoveným v § 134 OSŘ⁸⁹. Teprve Nejvyšší soud zaujal názor, že rozhodčí nález má povahu veřejné listiny ve svém rozhodnutí ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. **29 ICdo 72/2016-76**. „*Je tomu tak proto, že nabývá-li rozhodčí nález dnem doručení účinků pravomocného soudního rozhodnutí a je-li soudně vymahatelný, má obdobnou povahu jako soudní rozhodnutí, které je veřejnou listinou. Pro účely doložení vykonatelnosti pohledávky podle § 177 věty druhé insolvenčního zákona je proto rozhodčí nález dostačující. Jinými slovy řečeno, rozhodčí nález je listinou, která je způsobilá doložit v insolvenčním řízení vykonatelnost pohledávky věřitele.*“⁹⁰

Současně je třeba poukázat na to, že na rozdíl od rozhodčích nálezů je notářský zápis se svolením k vykonatelnosti veřejnou listinou dle § 6 notářského řádu. Titulem pro soudní výkon rozhodnutí dle § 274 odst. 1 písm. e) OSŘ, je však pouze jestliže splňuje formální náležitosti pro sepsání notářských zápisů. Tzn. pokud obsahuje dohodu osoby oprávněné a povinné, kde jsou osoby přesně vymezeny, dobu plnění a jestliže osoba povinná svolila k vykonatelnosti. Notářský zápis v konečném důsledku nemusí stejně jako jiné exekuční tituly odpovídat hmotněprávním vztahům, a protože nemá účinky rozhodnutí, je možné jej přezkoumat před příslušným orgánem v dané věci.⁹¹

3.4.4. Vady přihlášky a jejich vypořádání

Z časového hlediska lze postup insolvenčního správce a soudu při vypořádání vad přihlášky rozdělit do čtyř základních etap následovně:

- 1) Prvotní kontrola soudem – zkoumání podmínek řízení, včasnosti podání, formy a způsobu doručení přihlášky.
- 2) Formální přezkum insolvenčním správcem – přezkum procesního úkonu a případná výzva k odstranění vad dle § 188 odst. 2 InsZ.

---

⁸⁹ Listiny vydané soudy České republiky nebo jinými státními orgány v mezích jejich pravomoci, jakož i listiny, které jsou zvláštními předpisy prohlášeny za veřejné, potvrzují, že jde o nařízení nebo prohlášení orgánu, který listinu vydal, a není-li dokázán opak, i pravdivost toho, co je v nich osvědčeno nebo potvrzeno.

⁹⁰ LISSE, Luděk. Rozhodčí nález má povahu veřejné listiny. Epravo.cz [online]. 2019, 12. 07. 2019 [cit. 2020-09-02]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/rozhodci-nalez-ma-povahu-verejne-listiny-109601.html>

⁹¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 10. 10. 2000, sp. zn. 21 Cdo 267/2000.

- 3) Následný postup soudu – odmítnutí přihlášky dle § 185 InsZ nebo pokyn k zařazení do seznamu přihlášených pohledávek.
- 4) „Předběžný věcný přezkum“ insolvenčním správcem – poučení správcem, prvotní přezkum a sestavení seznamu přihlášených pohledávek.

1) Prvotní kontrola soudem

Prvotní a nejdůležitější činností, kterou insolvenční soud provádí *ex officio*⁹², je **kontrola splnění podmínek řízení** ve smyslu § 103 a § 104 OSŘ, neboť insolvenční zákon neobsahuje vlastní úpravu. Podmínky řízení jsou takové podmínky, za nichž soud rozhoduje ve věci samé, jsou tedy předpokladem, aby vůbec mohl soud meritorně rozhodnout.⁹³

Nedostatky podmínek řízení se dělí na odstranitelné a neodstranitelné. U neodstranitelných nedostatků podmínek řízení (např. nezpůsobilost být účastníkem řízení, překážka věci rozhodnuté⁹⁴) soud řízení bez dalšího zastaví dle § 104 odst. 1 OSŘ. Pokud nedostatek podmínek lze odstranit (např. nedostatek přílohy plné moci⁹⁵) je na místě postup podle § 104 odst. 2 OSŘ. Nejdříve je tedy nutné pokusit se učinit vhodná opatření k odstranění nedostatku podmínek řízení.

Důležité je nezaměňovat nedostatek podmínek řízení s nedostatkem aktivní věcné legitimace. Věcnou legitimaci má účastník, který je nositelem hmotného práva. Nedostatek věcné legitimace není nedostatkem podmínek řízení.⁹⁶

Dále insolvenční soud provádí prvotní kontrolu včasnosti, formy a způsobu doručení přihlášky. Pokud přihláška nebyla podána včas, odmítne jí dle § 185 InsZ. Při způsobu doručení se soud zaměřuje zejména na osoby s povinně zřízenou datovou schránkou.⁹⁷ Ty jsou totiž povinny doručovat prostřednictvím jejich datové schránky. Poslední věcí soudní kontroly je, zda byla přihláška

---

⁹² Z úřední povinnosti.

⁹³ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. s. 434.

⁹⁴ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 01. 2017 sp. zn. 4 VSPH 2330/2016-P5-10.

⁹⁵ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 05. 2015 sp. zn. 29 NSČR 26/2013-P2-22.

⁹⁶ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 11. 2016 sp. zn. 29 NSČR 4/2016-P16-23.

⁹⁷ § 80a InsZ.

podána na předepsaném formuláři (viz. podkapitola 3. 3. 3. *Náležitosti přihlášky pohledávky*).⁹⁸

2) Formální přezkum insolvenčním správcem

V rámci formálního přezkumu provádí insolvenční správce přezkum náležitostí přihlášky pohledávky. Jeho činnost směřuje k odstranění vad a neúplnosti přihlášky, které brání věcnému přezkumu. Vadami jsou například neurčitost v důvodu vzniku, nevyčíslení přihlášené pohledávky nebo to, že z přihlášky není zřejmé, k jakému majetku věřitel uplatňuje zajištění. Stejně tak je judikováno, že nepoužití formuláře je vadou přihlášky.⁹⁹ Vadou přihlášky naopak není nedostatek příloh, jak již bylo výše zmíněno. V takovém případě, správce přihlášku popře.

Pokud je přihláška pohledávky vadná nebo neúplná, vyzve insolvenční správce k odstranění vad dle § 188 odst. 2 InsZ. Insolvenční správce určí 15 denní lhůtu, která počíná běžet ode dne doručení výzvy.

Výzva obsahuje poučení:

- a) o tom, jak je nutno opravu nebo doplnění provést,
- b) o následcích v případě nesplnění výzvy,
- c) o tom, že opravená nebo doplněná přihláška se doručuje insolvenčnímu soudu opět dvojmo.¹⁰⁰

Odstranění vad nebo popření pohledávky?

Insolvenční správce při formálním přezkumu přihlášené pohledávky musí vyřešit otázku, zda má přistoupit k odstraňování vad přihlášky dle § 188 odst. 2 InsZ, jelikož přihláška obsahuje takové vady nebo neúplnost, **pro které ji nelze přezkoumat**, popřípadě zda má pohledávku popřít. Jinak řečeno touto otázkou, je otázka interpretace ustanovení § 174 InsZ ohledně stanovení rozsahu konkrétních

---

⁹⁸ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 517.

⁹⁹ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 160-161.

¹⁰⁰ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9. s. 323-324.

skutečností, které je věřitel povinen uvádět do přihlášky pohledávky v insolvenčním řízení.

Jak již bylo v diplomové práci řečeno, přihláška pohledávky má povahu uplatnění práva obdobně jako žaloba. Obdobný je tedy i postup směřující k odstranění vad žaloby dle § 43 OSŘ. Důvody, pro které soud odmítne žalobu, se do jisté míry překrývají s těmi, pro něž se nepřihlíží k přihlášce pohledávky, poté co správce vyzve věřitele k odstranění vad přihlášky ve smyslu § 188 odst. 2 InsZ.

Důvodem vzniku popřené pohledávky se rozumí skutečnosti, na nichž se pohledávka zakládá, tj. skutkové okolnosti, z nichž lze usuzovat existenci této pohledávky. Skutkové okolnosti musí být vylíčeny tak, aby v přihlášce popsáný skutek, umožňoval jeho jednoznačnou individualizaci. Vymezení těchto skutečností slouží k vymezení předmětu přihlášky po skutkové stránce.¹⁰¹ V rozsudku ze dne 30. 01. 2003 sp. zn. **29 Cdo 1089/2000-219** Nejvyšší soud vysvětlil, že: *„obsahuje-li přihláška pohledávky do insolvenčního řízení údaje, jež nezaměnitelným způsobem identifikují skutek (skutkový děj), na jehož základě věřitel přihlašuje svůj nárok (v peněžité formě) do insolvenčního řízení, ale insolvenční věřitel (přihlašovatel pohledávky) ani do skončení přezkumného jednání nevyličil všechny skutečnosti významné pro posouzení, zda jde o pohledávku pravou, uplatněnou ve správné výši a ve správném pořadí, je to důvodem k popření pohledávky, nikoli důvodem k odstraňování vad přihlášky.“*¹⁰²

Popření pohledávky a následný incidenční spor

Dojde-li ze strany IS k popření takto přihlášené pohledávky, kde nejsou vylíčeny všechny skutečnosti, zda jde o pohledávku pravou, uplatněnou ve správné výši a ve správném pořadí, je věřitel popřené pohledávky oprávněn vedle rozhodujících skutečností, které obsahovala již přihláška, uvést další potřebná tvrzení, významná podle hmotného práva pro jeho úspěch v incidenčním sporu. Je nutné upozornit, že věřitel je limitován důvodem přihlášené pohledávky a výši přihlášené pohledávky. V podrobnostech v podkapitole 3. 5. 2. *Změna důvodu a výše přihlašované pohledávky.*

---

¹⁰¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 01. 2019 sp. zn. 29 ICdo 50/2017-80.

¹⁰² Pro poměry insolvenčního řízení obdobně i v rozhodnutí ze dne 23. 08. 2018 sp. zn. 29 ICdo 88/2016-190.

Ukáže-li se, že věřitel popřené pohledávky v řízení o žalobě o určení pravosti, výše nebo pořadí přesto nevyličil všechny rozhodné skutečnosti, nebo nenavrhl všechny potřebné důkazy, nastupuje zde poučovací povinnost soudu ve smyslu § 118a OSŘ a koncentrace řízení ve smyslu § 118b OSŘ. Tedy institut odstranění vad přihlášky ve smyslu § 188 odst. 2 InsZ se zde již nepřekrývá s institutem poučovací povinnosti soudu a s koncentrací řízení.

3) Výzva k odstranění vad a postup soudu

Po marném uplynutí lhůty k doplnění nebo odstranění vad přihlášky ve smyslu § 188 odst. 2 InsZ má soud dvě možnosti. Pokud shledá, že přihláška má vady nebo je neúplná a nebyla správně doplněna, rozhodne o tom, že se k přihlášce nepřihlíží dle § 185 InsZ. Proti odmítnutí přihlášky může podat odvolání jen přihlášený věřitel. Odmítnutí přihlášky je možné jen z části. Je třeba dbát na to, že přihlašovatel uplatňuje přihláškou ústavně garantované právo na soudní ochranu. Bezdůvodným odmítnutím celé přihlášky, by mu bylo odepráno právo na spravedlnost.¹⁰³

Usnesení o odmítnutí podle § 185 insolvenčního zákona pouze deklaruje skutečnost, že pohledávka věřitele je odmítnuta. Vyslovuje se jen k tomu, že v minulosti již nastala skutečnost, která následek způsobila. Konstitutivní účinek se váže pouze k účasti věřitele s takovou pohledávkou v insolvenčním řízení. Z toho plyne, že pokud výzva k odstranění vad přihlášky obsahuje všechny zákonem stanovené náležitosti, nastává procesní následek nepřihlížení k pohledávce *ex lege* uplynutím lhůty.¹⁰⁴

V případě druhém pokud soud neshledá důvod k odmítnutí přihlášky, uloží insolvenčnímu správci, aby přihlášku zařadil do seznamu přihlášených pohledávek. Insolvenční správce je povinen přihlášku do seznamu zařadit a nemá k dispozici žádný opravný prostředek.¹⁰⁵

---

¹⁰³ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 519-520.

¹⁰⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 2009 sp. zn. 29 NSČR 18/2009-P5-22.

¹⁰⁵ Vyplyvá z Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 10. 2011 sp. zn. 29 NSČR 1/2011-P14-18.

4) „Předběžný věcný přezkum“ insolvenčním správcem

Prvotní věcný přezkum insolvenční správce provádí za účelem zařazení/nezařazení jednotlivých přihlášek pohledávek do seznamu přihlášených pohledávek. Nejde o přezkum dle § 190 a násl. InsZ, ten probíhá až na samotném přezkumném jednání. Správce posuzuje přihlášky z hlediska jejich pravosti, výše a pořadí, dále povahu pohledávek (podmíněná, peněžitá nebo nepeněžitá apod.), vykonatelnost, splatnost a další. Jde prakticky o veškerou přípravu správce, tak aby mohlo dojít k vlastnímu přezkumu přihlášených pohledávek na přezkumném jednání.¹⁰⁶

Při věcném přezkumu insolvenční správce postupuje samostatně a na vlastní odpovědnost.¹⁰⁷ Soud není oprávněn, jakkoliv do věcného přezkumu insolvenčního správce zasahovat, a to ani v rámci jeho dohledací činnosti. Není ani oprávněn dát správci pokyn, zda má přihlášku uznat nebo popřít a z jakého důvodu.¹⁰⁸

3.5. Dispozice s přihláškou

3.5.1. Změna věřitele

Z § 17 InsZ vyplývá, že nedostatek věcné legitimace nelze odstranit postupem podle § 92 OSŘ, upravující vstup do řízení a záměnu účastníků. Procesní nástupnictví upravuje speciálně § 18 a § 19 InsZ.

Z hmotněprávního hlediska dojde ke změně věřitele účinností smlouvy o postoupení pohledávek uzavřenou mezi postupníkem a postupitelem. Z hlediska procesního insolvenčního práva pohledávku, která nebyla přihlášena lze přihlásit, je však nutné dodržet podmínky v § 1879 ObčZ a následně přihlásit pohledávku ve lhůtě stanovené § 136 odst. 2 písm d) InsZ. Pokud již došlo k přihlášení pohledávky, je převod nebo přechod možný jen za splnění podmínek v § 18 InsZ.¹⁰⁹

---

¹⁰⁶ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář* : § 165-204. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 165.

¹⁰⁷ § 37 odst. 1 InsZ.

¹⁰⁸ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 08. 2014 sp. zn. 1 VSPH 1552/2014-B-16.

¹⁰⁹ HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-715-6. s. 136.

Podmínkami v § 18 InsZ jsou:

- a) Bezvadný návrh po stránce formální i obsahové.
- b) Návrh je podán na předepsaném formuláři¹¹⁰.
- c) Písemný souhlas nabyvatele.
- d) Předložení veřejné listiny nebo listiny s úředně ověřenými podpisy, pokud převod nebo přechod nevyplývá přímo z právního předpisu.
- e) Musí k němu dojít po zahájení insolvenčního řízení.
- f) Původní věřitel neztrácí způsobilost být účastníkem řízení.¹¹¹

Soud následně rozhodne jedním ze čtyř níže uvedených způsobů:

- 1) Pokud není podán na předepsaném formuláři, bez dalšího **k němu nepřihlíží**.
- 2) Pokud je návrh nedůvodný, tak jej **zamítne**.
- 3) Usnesením o vstupu nabyvatele pohledávky do insolvenčního řízení **jeho účast povolí**.
- 4) Nerozhodne-li do tří dnů a návrh má všechny podstatné náležitosti a přílohy, **má se za to, že soud rozhodl kladně**.

Nabyvatel pohledávky se následně stává účastníkem, jakmile insolvenční soud rozhodne o jeho vstupu do řízení (nebo okamžikem účinnosti vyvratitelné domněnky) a platí pro něj bezvýjimečně stav předchozího účastníka řízení, a to i včetně jeho postavení v incidenčních sporech.¹¹² Jde-li o pohledávky, které se nepřihlašují (např. pohledávky zapodstatové), výše uvedené se nepoužije a použije se obecná úprava v § 107a OSŘ.

3.5.2. Změna důvodu a výše přihlašované pohledávky

Důvod vzniku a výše přihlášky je spojena s jediným procesním úkonem – přihláškou pohledávky. Naopak změnu důvodu a výše přihlášky je možné provést do dvou různých časových okamžiků.

---

¹¹⁰ § 2 InsPod.

¹¹¹ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 57.

¹¹² § 19 InsZ.

Z dikce § 198 odst. 2 InsZ na první pohled vyplývá, že **důvod vzniku** přihlášené pohledávky je věřitel oprávněn měnit až do skončení přezkumného jednání. Výše uvedené ustanovení původně navazovalo na § 192 odst. 2 InsZ ve znění účinném do 30. 03. 2011. Od účinnosti novely č. 69/2011 Sb., je možné důvod vzniku měnit pouze do uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek.¹¹³

Změnu výše přihlášené pohledávky je možné učinit až do skončení přezkumného jednání. Pokud je způsobem řešení úpadku konkurz, koná se přezkumné jednání v budově soudu, v místě a čase určeném.¹¹⁴ Ukončeno je v momentě ukončení soudního roku. Jestliže je však úpadek řešen formou oddlužení, koná se osobní jednání s dlužníkem, jejímž ukončením, se končí přezkumné jednání.¹¹⁵ Později navýšená přihláška se odmítne dle § 185 InsZ. Nutno zdůraznit, že pohledávku lze snížit procesním úkonem – částečným zpětvzetím přihlášky pohledávky, o kterém bude pojednávat následující kapitola.

Doplnění přihlášky, o novou část (například penále za další rok), není změnou výše, ale důvodu vzniku. Jde o uplatnění další přihlášky.¹¹⁶ Ani doplnění přihlášky o příslušenství jistiny, není pouhou změnou výše. Příslušenství jistiny, jak již soud několikrát judikoval, má stejný počátek vzniku, ale lze jej samostatně soudně uplatnit. Tudíž jde o samostatnou pohledávku. Proto, chce-li uplatnit přihlašovatel příslušenství, musí tak učinit včasnou přihláškou.¹¹⁷

3.5.3. Zpětvzetí přihlášené pohledávky

Přihlašovatel, který podal přihlášku, nebo se na něj hledí jako na přihlášeného věřitele může kdykoliv během insolvenčního řízení vzít zpět svou přihlášku v celém rozsahu, částečně, nebo jen dílčí přihlášku pohledávky. V souladu s dispoziční zásadou, může vzít zpět i přihlášení práva na výhodnější pořadí.¹¹⁸ Insolvenční soud je povinen vzít na vědomí zpětvzetí přihlášky usnesením, proti kterému se může odvolat věřitel, nebo osoba, která podala návrh

---

¹¹³ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 09. 09. 2010 sp. zn. 1 VSPH 704/2010-P27-10.

¹¹⁴ § 190 InsZ.

¹¹⁵ § 410 odst. 2 InsZ.

¹¹⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 09. 2008 sp. zn. 1 VSPH 88/2008-P27-12.

¹¹⁷ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 01. 2012 sp. zn. 3 VSPH 905/2011-P4-8.

¹¹⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. 29 NSČR 123/2015-B-49.

na vstup do řízení místo věřitele. Věřitel je povinen vzít přihlášku pohledávky zpět, pokud na ní bylo plněno, jinak odpovídá za škodu vzniklou.¹¹⁹

V praxi je velmi častým důvodem zpětvzetí přihlášené pohledávky hrozba sankce za nadsazenou přihlášku v § 178 a § 179 InsZ. Pokud vezme věřitel přihlášku zpět, než nastane účinek, na základě kterého se k přihlášce nepřihlíží, zbytek přihlášky bude zachován, i přestože její výše činí méně než 50%. Podrobněji bude o tomto tématu pojednáno v podkapitole 5.8.6. *Důsledek popření nadsazené přihlášky.*

3.5.4. Zpětvzetí zajištění

Jedním ze způsobů dispozice s přihláškou je i zpětvzetí zajištění. Zajištěný věřitel, jak již autor výše uvedl, může svou pohledávku přihlásit, buď jako zajištěnou nebo jako nezajištěnou.¹²⁰ Navíc může vzít své právo na přednostní uspokojení zpět. Toto právo má po celou dobu insolvenčního řízení. To samo o sobě neznamená, že bude automaticky uspokojen s nezajištěnými věřiteli. Obecnou lhůtou ke zpětvzetí zajištění s účinky uspokojení věřitele jako nezajištěného, je lhůta k přihlášení pohledávek.¹²¹ V oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetku je nejzazším okamžikem zjištění pohledávky na přezkumném jednání. Pokud vezme zpět zajištění později, za trvání účinků oddlužení již věřitel nebude uspokojen.¹²²

Stejně jako není možné přihlásit pohledávku jako částečně zajištěnou a částečně nezajištěnou, není možné ani částečné zpětvzetí zajištění, pokud bylo zřízeno jediným právním jednáním. Takové podání bude vadné ve smyslu § 43 odst. 2 OSŘ a nebude se k němu přihlížet, dokud nebude řádně opraveno nebo doplněno.¹²³

---

¹¹⁹ § 184 InsZ.

¹²⁰ Podkapitola 3. 4. 3. *Obsah přihlášky pohledávky*, část: *Uplatnění zajištění v přihlášce.*

¹²¹ POŘÍZEK, Jan. Kdy a za jakých podmínek je možné zpětvzetí práva na uspokojení ze zajištění v insolvenční? *Epravo.cz* [online]. 22.10.2018 [cit. 2020-09-22]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kdy-a-za-jakych-podminek-je-mozne-zpetvzeti-prava-na-uspokojeni-ze-zajisteni-v-insolvenci-108267.html>

¹²² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 03. 2018 sp. zn. 29 NSČR 34/2016-B-55.

¹²³ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 08. 2018 sp. zn. 29 NSČR 150/2016-B-114.

3.6. Jiné způsoby uplatnění pohledávky

Kromě způsobu uplatnění pohledávky přihláškou, existují i zvláštní pohledávky, které se ze zákona uplatňují a uspokojují jinými způsoby.

Pohledávky dle způsobu jejich uplatnění, lze dělit následovně:

- 1) Přihlašované pohledávky – viz. podkapitola 3. 3. *Přihláška pohledávky* a násl.
- 2) Pohledávky, na které se hledí jako na přihlášené – InsZ obsahuje fikci přihlášení např. v § 202 odst. 1, § 237 odst. 4, § 275, § 385 odst. 1 InsZ.
- 3) Přednostní pohledávky – pohledávky za majetkovou podstatou a postavené jim naroveň, o nichž bude pojednáno níže.
- 4) Pohledávky společníků nebo členů dlužníka – podléhající oznamovací povinnosti. Uspokojují se až po uhrazení všech ostatních pohledávek.¹²⁴

3.6.1. Přednostní pohledávky

Přednostními pohledávkami jsou pohledávky za majetkovou podstatou a pohledávky postavené naroveň pohledávkám za majetkovou podstatou. Tyto pohledávky se uspokojují přednostně před nezajištěnými pohledávkami z majetkové podstaty¹²⁵, kdykoliv v průběhu insolvenčního řízení. Jde o pohledávky, které se nepřihlašují, ale uplatňují se písemně vůči osobě s dispozičním oprávněním.¹²⁶

Úmyslem zákonodárce při jejich zařazení do právní normy je uspokojení i některých pohledávek, které vzniknou až po zahájení insolvenčního řízení, případně zvýhodnění určitých pohledávek vůči ostatním.

---

¹²⁴ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 443-444.

¹²⁵ Z hlediska rozsahu práce se majetkovou podstatou a všemi jejími podrobnostmi v insolvenčním řízení nebudu zabývat. Výborně je o tomto tématu pojednáno v právní monografii JUDr. Tomáše Richtera v kapitole 6. *Přenesení dlužníkovu majetku před insolvenční fórum*.

¹²⁶ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 30.

Rozdělení přednostních pohledávek

Pohledávky za majetkovou podstatou jsou taxativně vymezeny v § 168 InsZ. Dělí se na ty, které vznikly po zahájení insolvenčního řízení nebo po vyhlášení moratoria (§ 168 odst. 1) a na ty, které vznikly po rozhodnutí o úpadku (§168 odst. 2).

Naopak pohledávkám v § 169 InsZ, zákonodárce pouze přisuzuje stejné postavení, jako pohledávkám za podstatou. Časový okamžik jejich vzniku není určující pro jejich přednostní uspokojení. „*Nebyt tohoto výhodnějšího postavení, představovaly by standardně přihlašované pohledávky, popřípadě pohledávky, které by se vůbec neuspokojovaly*“.¹²⁷ Pohledávkami dle § 169 InsZ jsou například některé pohledávky státu, pohledávky na výživném nebo podle písmene h) další pohledávky upravené dále v insolvenčním zákoně. Přestože se odkazuje na další příklady v zákoně, jde o taxativní výčet.

3.6.2. Uplatnění přednostních pohledávek

Přednostní pohledávky se uplatňují písemně vůči osobě s dispozičním oprávněním.¹²⁸ O uplatnění je nutné vždy vyrozumět insolvenčního správce. V praxi se lze setkat i s uplatněním přednostní pohledávky přihláškou. Je nutné opět připomenout, že přihláška je procesní úkon a posuzuje se podle obsahu, nikoli dle označení. Nejčastěji takto „nesprávně“ jsou uplatňovány mzdové nároky zaměstnanců a dlužné výživné.¹²⁹ Tento postup není správný, ale pohledávka nebude odmítnuta dle § 185 InsZ.¹³⁰ Ani osoby s přednostní pohledávkou nejsou povinny svou pohledávku uplatnit. Jestliže ji neuplatní, nebude v insolvenčním řízení uspokojena v souladu se zásadou *vigilantibus iura skripta sunt*.¹³¹ Zvláštními jsou pohledávky pracovněprávní. Ty není třeba uplatňovat. Pokud ji věřitel neuplatní, vychází se z účetnictví úpadce.¹³²

---

¹²⁷ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 459.

¹²⁸ Od novely č. 294/2013 Sb., s účinností od 1. 1. 2014. Do té doby se uplatňovali písemně vůči insolvenčnímu správci.

¹²⁹ Takto uplatněné „přihlášené pohledávky“ insolvenční správce nezařadí do seznamu přihlášených pohledávek a na přezkumné jednání. Viz. § 189 odst. 1 InsZ.

¹³⁰ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 09. 2010 sp. zn. 2 VSPH 540/2010-P127-9.

¹³¹ Právo přeje bdělým.

¹³² Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 01. 2009 sp. zn. 1 VSPH 258/2008-P76-8.

V konkursu a oddlužení zpeněžením majetkové podstaty je nutné uplatnit pohledávku do usnesení o schválení konečné zprávy, kdy se definitivně rozhodne, jak má být naloženo s majetkovou podstatou. V oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty je nejzazším termínem vzetí na vědomí splnění oddlužení dle § 413 InsZ.¹³³

3.6.3. Žaloba o pořadí přednostní pohledávky

V pochybnostech, zda se jedná o přednostní pohledávku, anebo pohledávku, které se v insolvenčním řízení neuspokojuje, uloží insolvenční soud i bez návrhu povinnost věřiteli do 30 dnů podat žalobu na určení pořadí. Na návrh insolvenčního správce, tak učiní vždy.¹³⁴

Stranami incidenčního sporu jsou věřitel, který uplatňuje pohledávku a insolvenční správce, proti kterému se žaloba vždy podává. Lhůta k podání žaloby je hmotněprávní a musí dojít věcně a místně příslušnému insolvenčnímu soudu dle § 7a a § 7b InsZ.¹³⁵ Nedojde-li žaloba soudu nebo není-li žalobě vyhověno a má-li pohledávka postavení přihlašované pohledávky, považuje se podání za přihlášku pohledávky a uspokojuje se v této kategorii. Pokud má postavení pohledávky, která se v insolvenčním řízení neuspokojuje dle § 170 InsZ, je uspokojení takové pohledávky vyloučeno.

3.6.4. Uspokojení přednostních pohledávek

Jak již bylo výše uvedeno, přednostní pohledávky se uspokojují v plné výši z majetkové podstaty, kdykoliv během řízení.¹³⁶ V první řadě se pohledávka uspokojuje dobrovolně osobou s dispozičním oprávněním z majetku náležející do majetkové podstaty.

Pokud osoba s dispozičním oprávněním neuhradí pohledávku, nezbyvá věřiteli nic jiného, než podat žalobu u obecného soudu. Jestliže je nárok věřiteli

---

¹³³ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 569.

¹³⁴ § 203a odst. 1 InsZ.

¹³⁵ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 572.

¹³⁶ § 168 odst. 3 InsZ a § 169 odst. 2 InsZ

prokázán, je osoba s dispozičním oprávněním povinna jej uhradit. Pokud ani tak nedojde k úhradě, je možné přistoupit k výkonu rozhodnutí nebo exekuci.¹³⁷

Pořadí uspokojení přednostních pohledávek

Nestačí-li majetková podstata k uspokojení všech přednostních pohledávek, je nutné určit pořadí jejich uspokojení. Je dobré poukázat i na § 297 InsZ, kde je stanoveno, že nestačí-li k uspokojení přednostních pohledávek majetková podstata, lze použít prostředky získané zálohou na náklady insolvenčního řízení.¹³⁸

Nepostačuje-li k uspokojení ani tato záloha, je pořadí následovné:

- 1) odměna a hotové výdaje insolvenčního správce,
- 2) pohledávky věřitelů vzniklé za dobu trvání moratoria, ze smluv dle § 122 odst. 2. InsZ,
- 3) pohledávky věřitelů z úvěrového financování,
- 4) následně **poměrně**, náklady spojené s udržováním a správou majetkové podstaty a pracovněprávní pohledávky dlužníkových zaměstnanců,
- 5) pohledávky věřitelů na výživném ze zákona,
- 6) pohledávky věřitelů na náhradu škody způsobené na zdraví,
- 7) ostatní pohledávky se uspokojí poměrně.¹³⁹

---

¹³⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3. s. 798.

¹³⁸ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3. s. 1164.

¹³⁹ § 305 odst. 2 InsZ.

4. Pohledávky a jejich dělení

4.1. Pohledávky splatné a nesplatné

Obecně v občanském soudním řízení je možné uplatnit jen taková práva, která se již stala nárokem (*actio nata*). *Actio nata* nastává ve většině případů právě splatností dluhu.¹⁴⁰ Z § 173 odst. 3 InsZ vyplývá, že v insolvenčním řízení lze uplatnit i pohledávky dosud nesplatné. Jde o výjimku z obecné povinnosti, z důvodu potřeby vypořádání všech dlužnických dluhů, včetně dluhů dosud nedospělých. Rozhodnutím o úpadku nenastává automatická splatnost dluhů, takto se děje pouze prohlášením konkursu dle § 250 InsZ.¹⁴¹

4.2. Pohledávky peněžité a nepeněžité

O pohledávkách peněžitých, nepeněžitých a neurčité výše již pojednává podkapitola 3. 4. 3. *Obsah přihlášky pohledávky*, konkrétně v části nadepsané: „*Určení výše přihlašované pohledávky*“.

4.3. Podřízené pohledávky

Podřízená je taková pohledávka, která má horší pořadí vůči pohledávce jiné. Podřízenost může být vůči všem ostatním pohledávkám dlužnických věřitelů (obecná podřízenost) nebo jen vůči některým (specifická podřízenost).¹⁴² V insolvenčním řízení se podřízené pohledávky uspokojují až po uhrazení všech ostatních pohledávek (s výjimkou pohledávek uvedených v § 170 InsZ).

Novelou č. 31/2019 Sb., přibyla navíc jedna kategorie podřízených pohledávek, speciálně pouze pro případy řešení úpadku oddlužením. Částečně ale přesahuje i do jiných způsobů řešení úpadku. Je-li totiž pohledávka zjištěna a následně dojde ke změně způsobu řešení úpadku, pohledávka zůstane stále podřízenou.¹⁴³

---

¹⁴⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 07. 02. 2017 sp. zn. 33 Cdo 5165/2015.

¹⁴¹ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 281.

¹⁴² RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 59-60.

¹⁴³ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 546.

Od 1. 6. 2019 můžeme rozdělit podřízené pohledávky do čtyř kategorií:

- Podřízené pohledávky ze smluv mezi dlužníkem a věřitelem,
- podřízené pohledávky z podřízených dluhopisů¹⁴⁴,
- pohledávky společníků a členů dlužníka vyplývajících z jejich účasti ve společnosti nebo v družstvu,
- v oddlužení s výjimkou pohledávek spadajících pod § 170 InsZ souhrn úroku, úroku z prodlení, poplatku z prodlení a smluvní pokuty (není-li dluhem z podnikání), ve výši, ve které převyšují výši jistiny přihlášené pohledávky k okamžiku jejího vzniku.¹⁴⁵

Spory o podřízenost

Spory o podřízenost jsou spory o pořadí, které iniciuje insolvenční správce popřením pořadí pohledávky dle § 195 InsZ. Neuplatní se na ně úprava v § 179 InsZ. Tudiž pokud je následně zjištěno méně než 50%, nezaniká pohledávka ve zbylé výši.¹⁴⁶

4.4. Pohledávky podmíněné

Podmínkou se rozumí nejistá budoucí skutečnost, na níž se váže vznik, změna nebo zánik práv. Je-li podmínka odkládací (suspenzivní) nastanou následky právního jednání až jejím splněním. Je-li podmínka rozvazovací (rezolutivní), jejím splnění následky právního jednání pomínou.¹⁴⁷

Do insolvenčního řízení lze přihlásit pohledávky jak s podmínkou suspenzivní, tak i rezolutivní. V případě výpovědi nájemní smlouvy insolvenčním správcem, pokud věřitel uhradil nájemné nebo jinou úhradu předem, musí pohledávku přihlásit s odkládací podmínkou.¹⁴⁸ Podmíněnou pohledávku je povinen přihlásit i bývalý manžel, i přestože uzavřeli dohodu o vypořádání.

---

¹⁴⁴ Splňující náležitosti v § 34 zákona č. 190/2004 Sb., o dluhopisech.

¹⁴⁵ VIDOVIČOVÁ, Lenka. Podřízené pohledávky nově při řešení úpadku oddlužením. *Advokátní deník* [online]. 2019, 5 [cit. 2020-09-16]. Dostupné z:

<https://advokatnidenik.cz/2019/06/12/podrizene-pohledavky-nove-pri-reseni-upadku-oddluzenim/>

¹⁴⁶ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 472.

¹⁴⁷ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1. s. 586.

¹⁴⁸ § 256 odst. 3 InsZ.

Dohoda se nevztahuje na třetí osoby a manžel se vystavuje riziku povinnosti plnění za svého bývalého manžela. Bývalý manžel, totiž může být osvobozen od plnění dluhů dle § 414 InsZ.¹⁴⁹

Dalším příkladem uplatnění pohledávky s podmínkou je regresní pohledávka poskytovatelů zajištění. Insolvenční zákon umožňuje, aby pohledávku přihlásil jak zajištěný věřitel, tak i poskytovatel zajištění jako pohledávkou podmíněnou. V případě, že se věřitel obrátí s plněním na poskytovatele zajištění, ten má přihlášenou pohledávku a může pak následně vstoupit do insolvenčního řízení na místo zajištěného věřitele v rozsahu, v kterém plnil.¹⁵⁰

Naopak je nutno podotknout, že nedostatek existence pohledávky nelze nahrazovat přihlášením pohledávky s odkládací podmínkou. Nejvyšší soud tak stanovil v rozhodnutí o nákladech nalézacího řízení. Náklady nalézacího řízení lze přihlásit, jen pokud byly rozhodnutím pravomocně přiznány.¹⁵¹

4.5. Vykonatelné pohledávky

Vykonatelné pohledávky jsou takové pohledávky, které nabyly právní moci a vykonatelnosti. V právní moci je doručený rozsudek, který již nelze napadnout odvoláním.¹⁵² Rozsudek, který ukládá povinnost plnění, se stává vykonatelným uplynutím lhůty k plnění. Lhůta k plnění běží, buď od právní moci, nebo od doručení. Uplynutím lhůty k plnění se stává rozsudek **formálně vykonatelným**. Z hlediska **materiální vykonatelnosti** se zkoumají jeho obsahové náležitosti. Nestanoví-li soud lhůtu rozdílnou, je právo vykonatelné po uplynutí 3 dnů u lhůty k plnění nebo 15 dnů v případě povinnosti vyklizení bytu.¹⁵³

---

¹⁴⁹ GALVAS, Miroslav. Insolvenční řízení bývalého manžela. *Epravo.cz* [online]. 2016, 12.8.2016 [cit. 2020-09-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/insolvencni-rizeni-byvaleho-manzela-102373.html>

¹⁵⁰ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 282-284.

¹⁵¹ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 03. 2015 sp. zn. 29 Cdo 62/2014.

¹⁵² § 159 OSŘ.

¹⁵³ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. s. 682.

4.5.1. Exekuční titul

Každé vykonatelné soudní rozhodnutí vydané dle OSŘ, ukládá-li povinnost je exekučním titulem. Není však jediným, zákon v § 274 OSŘ obsahuje výčet exekučních titulů, které lze vykonat v rámci výkonu rozhodnutí.¹⁵⁴ Tento výčet se subsidiárně použije i na insolvenční řízení. Výčet, ale není úplný. Rozhodně není oprávněné, nezařadit dle něj exekuční tituly používané v exekuci, podle § 103 správního řádu anebo exekuční tituly dle daňové exekuce, jejichž výčet je v § 175 daňového řádu. To, že exekuční tituly nelze použít při výkonu rozhodnutí, neznamená, že o exekuční tituly nejde.

Exekuční titul však taktéž může mít vady jednak formálně-logické anebo vady právní. Otázka je zda k nim má soud při výkonu rozhodnutí přihlížet. Ten totiž nemá nahrazovat řízení nalézací, na druhou stranu například notářský ani exekutorský zápis není rozhodnutím. Soud v praxi přihlíží pouze k vadám formálně-logickým a ke zjevným právním vadám z úřední povinnosti. K právním vadám jen v případě notářského nebo exekutorského zápisu.¹⁵⁵

O obsahu a uplatnění vykonatelných pohledávek v insolvenčním řízení pojednává již podkapitola 3. 4. 3. *Obsah přihlášky pohledávky*, včetně uplatnění zvláštních exekučních titulů jako rozhodčí nález nebo notářský zápis se svolením k vykonatelnosti.

4.6. Zajištěné pohledávky

Insolvenční zákon v § 2 písm. g) obsahuje taxativní výčet způsobů zajištění pro poměry insolvenčního řízení. Nejzazším okamžikem nabytí zajištění a uplatnění zajištění mimo insolvenční řízení je zahájení insolvenčního řízení (vznik automatického moratoria). Důvodem je ukončení takzvaného „honu na pohledávky“ dlužníka. Při porušení má insolvenční správce dvě možnosti, a to nesepsat majetek do majetkové podstaty nebo žádat vydání výtěžku zpeněžení předmětu zajištění, případně provést obě možnosti najednou.¹⁵⁶

---

¹⁵⁴ SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9. s. 1002-1003.

¹⁵⁵ SVOBODA, Karel. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-535-9. s. 234-238.

¹⁵⁶ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 287-288.

Jde-li o uspokojení zajištěného věřitele, postupuje se následovně: „Zajištěný věřitel je v konkursu uspokojován primárně ze zpeněžení zajištění (§ 298). Obdobně je zajištěný věřitel uspokojován i v oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, avšak zásadně až na žádost zajištěného věřitele (§ 408 odst. 3); v rámci splátkového kalendáře vždy až na žádost zajištěného věřitele (§ 409 odst. 3)“.¹⁵⁷ Pouze v oddlužení zpeněžením majetkové podstaty se v rozsahu neuspokojeném uspokojí spolu s nezajištěnými věřiteli.¹⁵⁸ Dřívější ustanovení § 299 odst. 1 InsZ o uspokojení spolu s nezajištěnými věřiteli v rozsahu neuhrazeném při zpeněžení majetku, bylo totiž novelou zákona k 1. 1. 2014 zrušen.

Jistým specifikem je úročení zajištěných pohledávek. V § 170 InsZ se úrok obecně považuje za pohledávku vyloučenou, v následujícím § 171 InsZ je úročení zajištěné pohledávky povoleno. Jako důvod se udává nemožnost okamžitého uspokojení ze zajištění. Přihlášená pohledávka se zvyšuje o úroky v konkursu a oddlužení zpeněžením majetkové podstaty, jen v případě, že je majetek zpeněžen jedinou smlouvou dle § 290 InsZ.¹⁵⁹

4.7. Pohledávky vyloučené z uspokojení

Základní rámec pohledávek vyloučených z uspokojení dává demonstrativní výčet v § 170 InsZ. Demonstrativní proto, že mezi pohledávky vyloučené z uspokojení se zařazují i pohledávky odmítnuté dle § 185 InsZ a pohledávky, které měly být přihlášeny nebo jinak uplatněny a věřitel tak neučinil. Judikatura zařadila mezi pohledávky vyloučené i takové, které vznikly až po uplynutí propadné lhůty k přihlášení pohledávek a nezařazují se mezi pohledávky zapodstatové dle § 168 a § 169 InsZ.¹⁶⁰

---

¹⁵⁷ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 448.

¹⁵⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 08. 2018 sp. zn. 29 NSČR 150/2016-B-114.

¹⁵⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 04. 2015 sp. zn. 29 NSČR 31/2013-B-413.

¹⁶⁰ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 65.

Okolnost, že pohledávka je vyloučená nemá vliv na její hmotněprávní podstatu. Nelze ji však uspokojit v insolvenčním řízení. Věřitel se tak může domáhat úhrady po jiných osobách (ručitel, spoludlužník aj.).¹⁶¹

4.8. Jiné způsoby dělení pohledávek

Pohledávky uplatňované v insolvenčním řízení, lze dělit i jinými způsoby. Prvním způsobem může být již výše zmíněné dělení dle **Způsobu uplatnění**¹⁶².

Pohledávky mohou být dále rozděleny podle **pořadí uspokojení**. Z hlediska složitosti systematiky zákona, autoru přijde vhodné toto dělení do diplomové práce taktéž zahrnout. Pohledávky se uspokojují v následujícím pořadí:

- 1) Přednostní pohledávky (§ 168 a § 169 InsZ), které souvisí s předmětem zajištění.
- 2) Pohledávky zajištěných věřitelů.
- 3) Přednostní pohledávky, které nesouvisí s předmětem zajištění.
- 4) Obecné (přihlašované) pohledávky, včetně těch, na které se hledí jako na přihlášené.
- 5) Pohledávky podřízené, ať už ze zákona nebo smluvně.
- 6) Pohledávky společníků nebo členů dlužníka vyplývajících z jejich účasti ve společnosti nebo družstvu.
- 7) Pohledávky vyloučené z uspokojení.¹⁶³

---

¹⁶¹ RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 65.

¹⁶² Podkapitola 3. 6. *Jiné způsoby uplatnění pohledávky*.

¹⁶³ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 442.

5. Přezkum pohledávek insolvenčním správcem

5.1. Seznam přihlášených pohledávek

Vlastnímu přezkumu přihlášených pohledávek předchází vyhotovení seznamu přihlášených pohledávek. Seznam přihlášených pohledávek vyhotovuje insolvenční správce, vždy tak, aby jej mohl uzavřít neprodleně po lhůtě k přihlášení pohledávek, a v dostatečném předstihu před konáním přezkumného jednání.¹⁶⁴ Náležitosti seznamu stanoví prováděcí předpis.¹⁶⁵ Seznam přihlášených pohledávek, po jeho sestavení zveřejní insolvenční soud v insolvenčním rejstříku nejpozději 15 dnů před konáním přezkumného jednání a má-li se konat přezkumné jednání do 30 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávky, tak nejpozději 10 dnů před konáním přezkumného jednání.¹⁶⁶ Věřitele však mají právo nahlížet do seznamu i přímo u insolvenčního správce.

Je v nejlepším zájmu účastníků insolvenčního řízení, věnovat této fázi zvýšenou pozornost. Obsah seznamu přihlášených pohledávek do jisté míry předurčuje následující jednání insolvenčního správce a vývoj celého insolvenčního řízení. Odhadnout lze i objem zajištěných pohledávek, z čehož je možno usoudit, zda přihlásit pohledávku jako zajištěnou nebo nezajištěnou. Lze zjistit, i zda bude nutné vlastní přihlášku upravit a vyhnout se tak popření na přezkumném jednání.¹⁶⁷

5.1.1. Obsah seznamu přihlášených pohledávek

Insolvenční správce v seznamu označí, které pohledávky popírá a které nikoli. Zvláště se označují přihlášky zajištěné a vykonatelné. Do seznamu se zařazují jen pohledávky přihlašované, a takové, které se ze zákona považují za přihlášené. Naopak se do seznamu nezařazují pohledávky, ke kterým se nepřihlíží, pohledávky vyloučené z uspokojení dle § 170 InsZ a další, o kterých tak stanoví zákon. V praxi nejčastěji půjde o pohledávky zapodstatové a z logiky věci

---

¹⁶⁴ § 189 odst. 2 InsZ

¹⁶⁵ § 9 InsPod

¹⁶⁶ § 189 odst. 3 InsZ

¹⁶⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3. s. 765.

i takové, které nebyli přihlášeny v propadné lhůtě k přihlášení pohledávek dle § 136 odst. 2 písm. d) InsZ.¹⁶⁸

5.1.2. Seznam přihlášených pohledávek jako exekuční titul

Tato vlastnost (vykonatelnost) je implicitně stanovena přímo v insolvenčním zákoně zvlášť pro konkurs a zvlášť pro oddlužení. V ustanovení § 312 odst. 4 InsZ je výslovně stanoveno, že na základě upraveného seznamu přihlášených pohledávek, lze podat návrh na výkon rozhodnutí nebo exekuci pro zjištěnou neuspokojenou pohledávku, kterou dlužník nepopřel. Toto právo se promlčí za 10 let.¹⁶⁹ Jinak řečeno nabytím právní moci usnesení insolvenčního soudu o zrušení konkursu dle § 308 InsZ započne běžet nová promlčecí lhůta bez ohledu na délku původní promlčecí lhůty k přihlášení pohledávek.

Pro poměry oddlužení se dlouhou dobu postupovalo jen na základě judikatury.¹⁷⁰ Po novele zákona č. 64/2017 Sb., je situace jiná. Problematika byla zařazena do § 418 odst. 6 InsZ, kde je upravena stejně jako v konkursu s jediným rozdílem, a to že se musí jednat o insolvenční návrh podaný věřitelem. Z praxe je však známo, že úspěšný návrh věřitele je výjimečnou záležitostí.¹⁷¹ Jedná se o nelogické restriktivní omezení věřitele, jelikož do té doby bylo možné zahájit výkon rozhodnutí obdobně jako v konkursu.

5.1.3. Procesní obrana věřitele proti nezařazení do seznamu

Přihlášky pohledávek do seznamu zařazuje insolvenční správce, který současně rozhoduje i o nezařazení do seznamu ve smyslu § 189 odst. 1 insolvenčního zákona. „*Toto rozhodnutí však ve svých důsledcích znamená stejný zásah do majetkové sféry věřitele, jakým je popření pohledávky dle § 192 a*

---

¹⁶⁸ HÁSOVÁ, Jiřina. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7179-595-7. s. 462-463.

¹⁶⁹ BUČKOVÁ, Adéla. Seznam přihlášených pohledávek jako exekuční titul. *Epravo.cz* [online]. 2020, 14.04.2020 [cit. 2020-10-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/seznam-prihlasenych-pohledavek-jako-exekucni-titul-110900.html>

¹⁷⁰ Viz. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 01. 2019 sp. zn. 20 Cdo 2746/2018-90.

¹⁷¹ BUČKOVÁ, Adéla. Seznam přihlášených pohledávek jako exekuční titul. *Epravo.cz* [online]. 2020, 14.04.2020 [cit. 2020-10-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/seznam-prihlasenych-pohledavek-jako-exekucni-titul-110900.html>

*násl., protože nezařazení uplatněného nároku na seznam přihlášených pohledávek vylučuje jeho přezkum na přezkumném jednání dle § 190 a násl., a tedy i jeho zjištění dle § 201“.*¹⁷² Je tedy nutné, aby zákonodárce proti takovému zásahu do majetkových práv poskytl přiměřenou procesní obranu.

V závislosti na tom, z jakého důvodu insolvenční správce pohledávku nezařadil na seznam, připadají v úvahu níže uvedené možnosti procesní obrany:

- Jedná-li se o pohledávky, které jsou vyloučeny z uspokojení dle § 170 InsZ, není procesní obrana věřitele v insolvenčním zákoně explicitně upravena. Je-li věřitel názoru, že jde o pohledávku, jež se uspokojuje v insolvenčním řízení jako pohledávka přihlášená, má jedinou možnost a to podat **návrh insolvenčnímu soudu na zařazení přihlášené pohledávky do seznamu**. Soud buď návrhu vyhovějí a uloží povinnost v rámci své dohledací činnosti zařadit pohledávku do seznamu, popřípadě návrhu usnesením nevyhovějí a proti takovému usnesení se může věřitel **odvolat**.
- Pokud je pohledávka soudem odmítnuta dle § 185 InsZ, z toho důvodu, že se k přihlášené pohledávce nepřihlíží¹⁷³, má věřitel proti takovému usnesení možnost podat **odvolání**.

5.2. Přezkumné jednání

*„Přezkoumání přihlášených pohledávek se děje, není-li způsobem řešení úpadku oddlužení, na přezkumném jednání nařízeném insolvenčním soudem“.*¹⁷⁴ Přezkumné jednání je soudním rokem, jehož cílem je zjištění nebo popření přihlášených pohledávek. Přezkumné jednání je spíše formálním jednáním, jelikož zde není prostor pro věcné projednání nároků přihlášených věřitelů.¹⁷⁵ Agenda popřených pohledávek je následně projednávána v rámci incidenčních sporů.

---

¹⁷² RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7. s. 170.

¹⁷³ Vzhledem k tomu, že doposud nebyly přihlášené pohledávky přezkoumány, připadá v úvahu pouze odmítnutí přihlášky pro opožděnost a odmítnutí z důvodu neodstranění vad přihlášky dle § 188 odst. 2 InsZ.

¹⁷⁴ § 190 odst. 1 InsZ

¹⁷⁵ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 525-526.

Termín a místo konání přezkumného jednání určí soud v rozhodnutí o úpadku, nejlépe tak, aby se již následně nemusel měnit. Datum přezkumného jednání určí soud nejdříve po uplynutí 7 dní od skončení lhůty k přihlášení pohledávek, nejdéle však do 2 měsíců.¹⁷⁶

Přezkoumání se děje dle seznamu přihlášených pohledávek. Pohledávky přihlášené jako podmíněné podle § 183 odst. 1 a 2 InsZ, se nepřezkoumávají do té doby, dokud věřitel vůči dlužníku uplatňuje pohledávku. Na přezkumném jednání se po vyjádření insolvenčního správce a dlužníka, uvede rozsah zjištění a popření jednotlivých pohledávek. Takto upravený seznam je pak součástí zápisu o přezkumném jednání.¹⁷⁷

5.2.1. Přezkumné jednání v oddlužení

Není-li v § 410 a násl. InsZ stanoveno jinak, použije se obecná úprava o přezkumu v § 190 až 202 insolvenčního zákona. V oddlužení se koná přezkum pohledávek na neveřejném osobním jednání s dlužníkem. Osobní jednání s dlužníkem by v zásadě mělo proběhnout do 30 dnů od uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek. Datum a místo osobního jednání s dlužníkem sdělí insolvenční správce dlužníku alespoň 7 dní předem. Bez zbytečného odkladu by měl informovat také insolvenční soud o místě a datu konání osobního jednání s dlužníkem a o všech jeho změnách.¹⁷⁸ Nikde není stanovena povinnost informovat o datu osobního jednání věřitele, přestože s jeho skončením, pro ně vyplývá nemožnost měnit výši přihlášené pohledávky. Naprostá většina insolvenčních soudů však ukládá insolvenčnímu správci v usnesení o povolení oddlužení povinnost sdělit datum a místo konání osobního jednání s dlužníkem soudu. Sdělení termínu osobního jednání soud následně zveřejní v insolvenčním rejstříku, a tím zároveň vyrozumí i věřitele.

Během osobního jednání s dlužníkem je insolvenční správce povinen zjistit stanovisko dlužníka, ke každé pohledávce zvlášť a zjistit zda danou pohledávku popírá nebo uznává. Stanovisko dlužníka vepíše do připraveného

---

¹⁷⁶ § 137 odst. 2 InsZ

¹⁷⁷ HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3. s. 768-769.

¹⁷⁸ Vyplývá z § 9 písm. b) vyhlášky č. 121/2019 Sb., o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce.

seznamu přihlášených pohledávek.¹⁷⁹ Oddlužovací novelou bylo zakotveno, že skončením osobního jednání s dlužníkem končí přezkumné jednání v oddlužení. Tato nenápadná věta tak ukončila předcházející spory o tom, k jakému okamžiku se pohledávky považují za přezkoumané.

Zpráva o přezkumu a zpráva pro oddlužení

Finálním dokumentem osobního jednání s dlužníkem je Zpráva o přezkumu. Součástí zprávy o přezkumu je záznam o osobním jednání s dlužníkem, seznam přihlášených pohledávek a zpráva pro oddlužení dle § 398a odst. 1 InsZ. Hlavním smyslem Zprávy pro oddlužení je zjištění předpokládaného plnění věřitelům jednotlivými způsoby oddlužení a tím i určení zda oddlužení bude probíhat plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty nebo pouze zpeněžením majetkové podstaty. Proti zprávě o přezkumu i zprávě pro oddlužení lze podat námitky.¹⁸⁰

O Zprávě o přezkumu rozhodne insolvenční soud nejpozději v rozhodnutí o schválení nebo neschválení oddlužení dle § 404 a 405 InsZ, tak že:

- a) schválí předloženou zprávu o přezkumu, nejsou-li proti ní podané námitky nebo námitky nejsou důvodné,
- b) nařídí doplnění nebo změnu zprávy o přezkumu, jestliže některé z námitek jsou důvodné, avšak nemění její základní obsah, nebo
- c) odmítne zprávu o přezkumu, pokud námitky důvodně zpochybňují zprávu jako celek, a v takovém případě určí insolvenčnímu správci, aby znovu provedl přezkum a předložil novou zprávu o přezkumu, ve lhůtě kterou určí.

5.3. Popření jako procesní úkon

„Možnost popření přihlášené pohledávky představuje tradiční obranu proti přihlášení pohledávky. Popírat lze pravost, výši nebo pořadí přihlášené

---

¹⁷⁹ MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-766-5. s. 122.

¹⁸⁰ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 1110-1111.

*pohledávky. Popřít pohledávku může insolvenční správce, dlužník, jakož i přihlášení věřitelé“.*¹⁸¹

Popření pohledávky je stejně jako přihláška pohledávky procesní úkon, pro který do jisté míry platí obsahové náležitosti obecného podání dle § 42 odst. 4 OSŘ. Dalšími obsahovými náležitostmi je určení, zda subjekt popírá pravost, výši nebo pořadí. U popření výše musí být uvedeno, jaká je skutečná výše pohledávky¹⁸². A u popření pořadí, musí být určeno, jaké je skutečné pořadí přihlášené pohledávky¹⁸³.

Popření přihlášené pohledávky insolvenčním správcem má vliv na zjištění pohledávky vždy, na rozdíl od popření pohledávky věřitelem nebo dlužníkem, kde se tento účinek projevuje pouze v některých způsobech řešení úpadku. Jedině popření pohledávky insolvenčním správcem má vliv na možnost výkonu hlasovacích práv v insolvenčním řízení. Věřitelé v takovém případě mají možnost hlasovat, pouze v rozsahu, v kterém pohledávka popřena nebyla, nebo v celém rozsahu usnese-li se na tom schůze věřitelů.

5.3.1. Zpětvzetí popření

Jestliže insolvenční správce nebo přihlášený věřitel (popř. i dlužník dle § 410 InsZ) vezme popření zpět, bude pohledávka zjištěna. Z ust. § 201 odst. 1 písm. c) InsZ na první pohled vyplývá, že ke zjištění pohledávky dojde vždy, bez ohledu na to, kdy dojde ke zpětvzetí popěrného úkonu. Tato úvaha není správná, poněvadž je vždy třeba zkoumat, zda před vlastním zpětvzetím popření nedošlo k účinkům nepřihlížení k přihlášené pohledávce *ex lege*. Dojde-li ke zpětvzetí popření **nevykonatelné** pohledávky a současně již uplynula věřiteli lhůta k podání určovací žaloby, je zpětvzetí popření subjektem bez procesních účinků ve smyslu § 201 odst. 1 písm c) InsZ (zjištění pohledávky).¹⁸⁴ V případě **vykonatelné** pohledávky, pokud insolvenční správce nepodá řádně a včas žalobu na určení, je pohledávka zjištěna marným uplynutím lhůty k podání žaloby.

---

¹⁸¹ HÁSOVÁ, Jiřina. *Vybrané instituty insolvenčního zákona v rozhodnutích Nejvyššího soudu: komentovaná soudní rozhodnutí*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Judikatura (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-553-4. s. 79.

¹⁸² § 194 InsZ

¹⁸³ § 195 InsZ

¹⁸⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 2009 sp. zn. 29 NSČR 18/2009-P5-22.

Je-li následně veden incidenční spor zahájený na základě podané určovací žaloby věřitelem (popření nevykonatelné pohledávky), je třeba si uvědomit časovou posloupnost procesních úkonů insolvenčního správce a žalujícího věřitele. V první řadě musí dojít ke zpětvzetí popření pohledávky a až následně ke zpětvzetí žaloby. V tomto případě bude pohledávka zjištěna. Avšak jestliže dojde nejdříve ke zpětvzetí žaloby, následné zpětvzetí popření pohledávky bude bez právních účinků a v rozsahu popření se k pohledávce *ex lege* nebude přihlížet.¹⁸⁵

5.4. Popření pravosti pohledávky

*„O popření pohledávky co do její pravosti jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka nevznikla nebo že již zcela zanikla anebo že se zcela promlčela“.*¹⁸⁶ Popřením pravosti pohledávky se myslí popření jejího základu. Účinné popření pravosti zakládá právo soudu zkoumat pouze základ pohledávky. Není možné zkoumat také výši nebo pořadí, nebyla-li popřena zároveň s pravostí. Přesto není správný názor, že při popření pravosti, postačí věřiteli prokázání nároku třeba jen ve výši jedné koruny. Nelze totiž přehlížet, že v průběhu „života“ pohledávky může dojít k rozštěpení jejího právního základu například postoupením části pohledávky nebo částečným započtením pohledávky. V takovém případě, ukáže-li se popření pravosti nevykonatelné pohledávky (pouze) zčásti správné, musí být v takovém rozsahu žaloba zamítnuta.¹⁸⁷

Popřít pohledávku, co do pravosti, výše a pořadí lze učinit samostatně, případně jednotlivé důvody popření je možné i vzájemně kombinovat. Z judikatury vyplývá, že: *„popření pohledávky lze učinit i jako eventuální procesní úkon. Zákonu proto odpovídá i takový postup, jestliže popírající popře pravost pohledávky a pro případ, že toto popření nebude shledáno důvodným, popírá i výši pohledávky, případně její pořadí“.*¹⁸⁸

---

¹⁸⁵ Vyplývá z rozhodovací praxe soudů např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 09. 05. 2017 sp. zn. 1 VSPH 2416/2016-P27-10.

¹⁸⁶ § 193 InsZ

¹⁸⁷ PACHL, Lukáš. Nejvyšší soud ČR - k otázce přezkoumání rozsahu popření pohledávky v incidenčním sporu. *Konkursní noviny*. 2014, 2014(4), 2.

¹⁸⁸ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 05. 2001 sp. zn. 32 Cdo 1726/98.

5.4.1. Jednotlivé důvody popření pravosti

Nejčastějším důvodem popření pravosti pohledávky je, že přihlašovatelí nárok nesvědčí. Může to vyplývat z toho, že nárok buď vůbec neexistuje, nebo existuje, ale jen jako nárok naturální. Neexistenci nároku lze rozdělit:

- a) Neexistence *ipso iure* – V tomto případě vyplývá neexistence přímo z práva samého. Typicky půjde o popření pohledávky z důvodu, že je smyšlená, má vzniknout teprve v budoucnu, pohledávka byla zcela splněna nebo je prekludována.
- b) Neexistence *ope exceptionis* – Vázanost ztráty nároku na hmotněprávní námitku. Dokud není námitka uplatněna, je pohledávka uspokojována. Učebnicovým příkladem bude námitka promlčení.¹⁸⁹

Případů, kdy zánik nároku způsobuje jednání dlužníka (námitka) je mnohem více:

- námitka relativní neplatnosti (586 ObčZ),
- námitka nesplněné smlouvy (§ 2108 ObčZ),
- námitky vylučující nároky věřitele z odpovědnosti za vady (§ 1921 odst. 3 ObčZ) nebo za škodu (§2945 odst. 1 ObčZ, § 2949 odst. 1 ObčZ),
- námitka ručitele (§ 2022 ObčZ),
- námitky ze vzájemného plnění (§ 1911 ObčZ a § 1912 ObčZ)
- a mnohé další.¹⁹⁰

I přestože některé námitky svědčí v mimoinsolvenčním právu pouze dlužníkovi, v insolvenčním prostředí jich mohou využít všechny subjekty s popěrným právem.

5.5. Popření výše pohledávky

„O popření pohledávky co do její výše jde tehdy, je-li namítáno, že dlužníkův závazek je nižší než přihlášená částka. Ten, kdo popírá výši pohledávky,

---

¹⁸⁹ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 539.

¹⁹⁰ Tamtéž.

musí současně uvést, jaká je ve skutečnosti výše pohledávky“.¹⁹¹ Popřením výše se rozumí, že pohledávka tu sice je, nikoli v takové výši v jaké ji přihlašovatel uplatnil. Typické je, že popírající subjekt uznává pohledávku co do základu, ale nesouhlasí s tvrzenou výší.¹⁹² Z dikce zákona vyplývá možnost popírajícího subjektu namítat pouze, že dlužníkův závazek je **nižší**. V žádném případě není možné namítat výši závazku vyšší než věřitel do insolvenčního řízení přihlásil. Jednalo by se o prolomení zásady *Iudex ne eat ultra petita partium*¹⁹³.

Co se týče účinků, platí, že popření výše nemá vliv na pořadí pohledávky¹⁹⁴ a soudu tak není umožněno, pokud byla popřena pouze výše, zkoumat pravost nebo pořadí pohledávky. Pokud popírající subjekt popře pouze výši přihlašované pohledávky, musí současně uvést skutečnou výši přihlášené pohledávky, jestliže tak neučiní, půjde o nicotný právní úkon, ke kterému soud nebude přihlížet.¹⁹⁵

5.6. Popření pořadí pohledávky

„O popření pohledávky co do jejího pořadí jde tehdy, je-li namítáno, že pohledávka má méně výhodné pořadí, než je pořadí uvedené v přihlášce pohledávky, nebo je-li popíráno právo na uspokojení pohledávky ze zajištění. Ten, kdo popírá pořadí pohledávky, musí současně uvést, v jakém pořadí má být pohledávka uspokojena“.¹⁹⁶ Popření pořadí obecně nemá vliv na pravost a výši pohledávky, pokud je však popřeno právo na uspokojení ze zajištění a věřitel má možnost se uspokojit jen ze zpeněžení zajištěného majetku, má popření pořadí stejné účinky jako popření pravosti. Je-li popřeno částečně, tak stejné účinky jako popření výše pohledávky.¹⁹⁷

---

¹⁹¹ § 194 InsZ

¹⁹² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 05. 2001 sp. zn. 32 Cdo 1726/98.

¹⁹³ Soudce při rozhodování o nároku nemůže jít nad návrhy stran.

¹⁹⁴ § 196 odst. 1 InsZ

¹⁹⁵ VRBA, Milan, Oldřich ŘEHÁČEK, Jan ZŮBEK a Martin DIRHAN. *Vybraná judikatura z oblasti uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Vybraná judikatura. ISBN 978-80-7598-767-9. s. 174.

¹⁹⁶ § 195 InsZ

¹⁹⁷ § 196 odst. 1, 2 InsZ

5.6.1. Specifika popření pořadí pohledávky

Je-li popřeno právo na uspokojení ze zajištění, pak bez ohledu na důvody popření a bez ohledu na to, zda je pohledávka vykonatelná či nikoliv, podává žalobu na určení práva na uspokojení pohledávky ze zajištění **věřitel pohledávky**. Jestliže podá žalobu na určení insolvenčního správce, bude žaloba odmítnuta.¹⁹⁸ Pokud popře insolvenční správce pouze pořadí, uplatní se režim v § 198 InsZ pro popření nevykonatelných pohledávek, z toho důvodu, že zpravidla rozhodnutí příslušného orgánu v předcházejícím řízení neobsahuje posouzení pořadí v možném nadcházejícím insolvenčním řízení.

Z judikatury vyplývá, že pokud věřitel přihlásí svou pohledávku s méně výhodným pořadím, není to důvodem popření pohledávky co do pořadí. Úspěšné může být popření pořadí pohledávky, jen pokud subjekt popírá, že osoba má méně výhodné pořadí, než přihlásila.¹⁹⁹ Důvodem popření pořadí pohledávky není ani případ, kdy se vede „spor o pořadí“ mezi zajištěnými věřiteli k témuž předmětu zajištění. V takovém případě nejde o spor o pořadí dle § 195 InsZ, jelikož pořadí samotné určuje již § 167 odst. 1 InsZ. Z řečeného vyplývá, že zajištění věřitelé se uspokojují podle pořadí vzniku zástavního práva nebo doby vzniku zajištění. Výše uvedené „spory o pořadí“ zajištěných věřitelů musí věřitel řešit uplatněním námitek proti návrhu na vydání výtěžku zpeněžení předmětu zajištění dle § 298 odst. 3 InsZ.²⁰⁰

Poslední specifickou situací, na kterou autor v této kapitole upozorní, je situace, kdy insolvenční správce nepopřel právo věřitele na uspokojení pohledávky ze zajištění, až tak učinit měl z toho důvodu, že zajištění vzniklo na základě neúčinného právního jednání. Přestože svoji povinnost nesplnil, je oprávněn podat odpůrčí žalobu ve lhůtě stanovené v § 239 odst. 3 insolvenčního zákona.²⁰¹ Ideální postup zvolil insolvenční správce v rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 04. 2014 sp. zn. **29 Cdo 14/2012**, kdy za tam uvedených skutkových okolností, popřel pohledávku co do pořadí s tím, že zajištění vzniklo

---

¹⁹⁸ HÁSOVÁ, Jiřina. *Vybrané instituty insolvenčního zákona v rozhodnutích Nejvyššího soudu: komentovaná soudní rozhodnutí*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Judikatura (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-553-4. s. 83.

¹⁹⁹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 10. 2015 sp. zn. 29 Cdo 2451/2013.

²⁰⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 04. 2016 sp. zn. 29 Cdo 2011/2014.

²⁰¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 06. 2017 sp. zn. 29 ICdo 33/2015-274.

na základě neúčinného právního jednání, věřitel podal určovací žalobu a proti této žalobě správce podal odpůrčí žalobu.

5.7. Popření insolvenčním správcem

Na institut popření pohledávky insolvenčním správcem, lze nahlížet z různého úhlu pohledu. Ústavní soud ve svém nálezu č. 241/2010 Sb., vidí činnost insolvenčního správce jako činnost orgánu veřejné moci, nejen pouhého zástupce věřitelů. Takové popření je tedy nutné z této perspektivy považovat za rozhodnutí orgánu veřejné moci. Na druhou stranu obecné soudy ve své rozhodovací praxi vidí popření jako procesní úkon: „*pro nějž, přiměřené platí ustanovení § 41 odst. 2 o.s.ř. a co do obsahových náležitostí úkonu ustanovení § 42 odst. 4 o.s.ř.*“.²⁰²

5.8. Popření vykonatelné a nevykonatelné pohledávky

5.8.1. Posouzení vykonatelnosti pohledávky

Posouzení zda bude pohledávka přezkoumána jako vykonatelná či nevykonatelná, má zásadní vliv na další postup insolvenčního správce po případném popření přihlášené pohledávky. Popře-li insolvenční správce pohledávku jako nevykonatelnou je možné se značným zjednodušením konstatovat, že insolvenční správce pouze písemně vyrozumí věřitele, který je následně povinen podat určovací žalobu. Přičemž při popření může vznášet jak skutkové tak právní námitky. Popře-li však pohledávku jako vykonatelnou, je povinen sám podat žalobu a je současně omezen v rozsahu vznášení námitek (viz. podkapitola 5. 8. 4. *Skutkové námitky a jiné právní posouzení věci*). Z hlediska značných změn v judikatuře si autor dovoluje, pro lepší pochopení, udělat krátký historický exkurz.

Insolvenční zákon neměl do 31. 12. 2013 žádnou výslovnou úpravu v případě pochybností při posuzování vykonatelnosti přihlášených pohledávek. Problematika byla upravena pouze judikaturou soudů. Z rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 07. 2013 sp. zn. **29 NSČR 25/2011-P2-17** vyplývá, že prvotní posouzení, zda je pohledávka vykonatelnou, provádí insolvenční správce. Insolvenční soud je i bez návrhu oprávněn v mezích své dohledací činnosti,

---

²⁰² Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 05. 2001 sp. zn. 32 Cdo 1726/98.

korigovat insolvenčního správce při této činnosti. Nestane-li se tak a insolvenční správce přezkoumá pohledávku jako nevykonatelnou, přestože byla přihlášena jako vykonatelná, nemůže být následně žaloba podaná věřitelem zamítnuta, jen z důvodu toho, že ji byl povinen podat insolvenční správce.²⁰³

Tento právní stav platil do novely insolvenčního zákona ze dne 1. 1. 2014, kdy bylo do insolvenčního zákona přidáno nové ustanovení § 191 odst. 2, které zní: *„Při přezkumném jednání se pokládá za vykonatelnou každá přihlášená pohledávka, ohledně které věřitel prokáže, že se stala vykonatelnou nejpozději ke dni rozhodnutí o úpadku. Při přezkumném jednání nelze považovat vykonatelnou pohledávku za nevykonatelnou z důvodů, pro které byla popřena. V pochybnostech rozhodne o tom, zda se pohledávka považuje pro účely jejího přezkoumání za vykonatelnou, do skončení přezkumného jednání insolvenční soud; učiní tak usnesením, které se nedoručuje a proti němuž není přípustný opravný prostředek“*. Po novele soud v usnesení ze dne 08. 09 2015 sp. zn. **1 VSPH 362/2015-P24-9** uzavírá následovně: *„věřitel, jehož přihlášenou pohledávku označenou věřitelem jako vykonatelnou popřel insolvenční správce jako nevykonatelnou (přičemž při přezkumném jednání insolvenční soud do skončení přezkumného jednání nerozhodl, že se pohledávka považuje pro účely jejího přezkoumání za nevykonatelnou), nemá povinnost podat žalobu o určení pohledávky, neboť tuto povinnost má podle § 199 odst. 1 insolvenčního zákona insolvenční správce“*.

Relativně ustálenou rozhodovací praxi soudů v této otázce a přes výslovnou právní úpravu prolomil Nejvyšší soud svým rozhodnutím ze dne 23. 01. 2019 sp. zn. **29 ICdo 144/2017-61**. Nejvyšší soud v něm judikuje, že pokud insolvenční soud do skončení přezkumného jednání neodstraní pochybnosti, o tom zda jde o pohledávku vykonatelnou, je pro další postup rozhodné, že insolvenční správce vyrozuměl věřitele o tom, že jeho pohledávka byla popřena jako nevykonatelná. Žalobu podanou věřitelem na základě takového poučení nelze

---

²⁰³ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 07. 2013 sp. zn. 29 NSČR 25/2011-P2-17: *„Jestliže pohledávka přihlášená věřitelem jako vykonatelná byla při přezkumném jednání přezkoumána coby pohledávka nevykonatelná a popřena co do pravosti, pak věřitel, jehož insolvenční správce vyzval postupem podle § 197 odst. 2 insolvenčního zákona k podání incidenční žaloby o určení pravosti takové pohledávky, byl povinen postupovat podle § 198 insolvenčního zákona“*.

následně odmítnout nebo zamítnout, jen z důvodu, že jde o pohledávku vykonatelnou. Insolvenční správce je však povinen prokázat důvod popření dle § 199 odst. 3 InsZ. Rozhodně neplatí, že tam kde nebyly rozptýleny pochybnosti soudem, zda je pohledávka vykonatelná, má mít pohledávka pro účely jejího přezkumu režim určený přihlašovatelem!²⁰⁴ Je otázkou na kolik je výše uvedené rozhodnutí Nejvyššího soudu možné považovat za změnu rozhodovací praxe v této otázce. V první řadě je třeba upozornit, že toto rozhodnutí je publikováno jako důležité rozhodnutí kategorie „B“²⁰⁵. Za druhé je nutné upozornit na to, že insolvenční správce před vlastním přezkumným jednáním, podal návrh insolvenčnímu soudu, aby svým usnesením odstranil pochybnosti dle § 191 odst. 2 InsZ o vykonatelnosti pohledávky a tento soud do přezkumného jednání nerozhodl. Dle názoru autora této práce je možné výše uvedeným způsobem postupovat pouze tehdy, je-li věřitelem pohledávka přihlášena jako vykonatelná a insolvenční správce před vlastním přezkumným jednáním podá návrh na odstranění pochybností vykonatelnosti dle § 191 odst. 2 InsZ.

5.8.2. Popření nevykonatelné pohledávky insolvenčním správcem

Popření nevykonatelné pohledávky upravuje § 198 InsZ. V případě popření nevykonatelné pohledávky je povinen podat žalobu vždy věřitel proti insolvenčnímu správci. Žalobu na určení u insolvenčního soudu je povinen podat do 30 dnů od přezkumného jednání, nebo schválení zprávy o přezkumu, je-li způsobem řešení úpadku oddlužení. Tato lhůta však neskončí dříve než uplynutím 15 dnů od doručení vyrozumění dle § 197 odst. 2 nebo § 410 odst. 2 InsZ (písemné vyrozumění věřitele nevykonatelné pohledávky o jejím popření). Jinak řečeno *„Lhůta 30 dnů počítaná od přezkumného jednání pro podání určovací žaloby ohledně popřené nevykonatelné pohledávky (§ 198 odst. 1 IZ) nemůže být věřiteli, jenž se přezkumného jednání nezúčastnil, zkrácena v důsledku brzkého doručení vyrozumění podle § 197 odst. 2 IZ“*.²⁰⁶

Věřitel, jehož nevykonatelná pohledávka byla popřena, se v žalobě může jako důvodu vzniku dovolávat jen takových skutečností, které uvedl v přihlášce

---

²⁰⁴ Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 01. 2019 sp. zn. 29 ICdo 144/2017.

²⁰⁵ Významná rozhodnutí nezařazené mezi rozhodnutí určena k publikaci ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek.

²⁰⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 05. 2012 sp. zn. 1 VSPH 591/2012-P2-7.

pohledávky a dále skutečností, o kterých se dozvěděl později proto, že mu kupující ze smlouvy o prodeji podniku nebo jeho části neoznámil včas převzetí dlužníkovu závazku.²⁰⁷ Z dikce ustanovení § 198 odst. 2 InsZ by se mohlo zdát, že lze měnit důvod vzniku až do přezkumného jednání, skutečnost je však jiná. O této problematice je již pojednáno výše v podkapitole 3.5.2. *Změna důvodu a výše přihlašované pohledávky.*

Ve třetím odstavci § 198 insolvenčního zákona je stanoveno, že pokud vyjde v průběhu řízení najevo, že jde o pohledávku vykonatelnou, není to důvodem k zamítnutí žaloby, ale insolvenční správce je povinen prokázat důvod popření dle § 199 InsZ. To znamená, že se otáčí důkazní břemeno v incidenčním sporu.

5.8.3. Popření vykonatelné pohledávky insolvenčním správcem

Smysl úpravy obsažené v § 199 InsZ vyplývá z důvodové zprávy, kdy: *„Vykonatelná pohledávka může vzniknout (i účelově být „vyrobena“), aniž by proběhlo jakékoli (soudní či jiné) řízení (např. prostřednictvím notářského nebo exekutorského zápisu se svolením k vykonatelnosti), jež by ústilo v rozhodnutí o této pohledávce; vykonatelné rozhodnutí též může být přijato, aniž by mu předcházelo jakékoli důkazní řízení opodstatňující závěr o existenci a správnosti výše této pohledávky (může jít např. o platební rozkaz, o rozsudek pro zmeškání nebo o rozsudek pro uznání). To je důvod pro zachování práva popřít i takovou pohledávku“.*²⁰⁸

V případě popření vykonatelné pohledávky je povinen podat žalobu insolvenční správce vůči věřiteli ve lhůtě 30 dnů od přezkumného jednání nebo schválení zprávy o přezkumu insolvenčním soudem. Při popření vykonatelné i nevykonatelné pohledávky je lhůta hmotněprávní.

Jinak je tomu, pokud insolvenční správce popře pořadí pohledávky. Blíže je o této výjimce pojednáno v podkapitole 5.6.1. *Specifika popření pořadí pohledávky.*

---

²⁰⁷ FABIAN, Pavel. Problematika procesního hlediska popěrných úkonů v insolvenčním řízení. *Konkursní noviny*. 2016. **2016**(11), s. 27.

²⁰⁸ PACHL, Lukáš. NS ČR - námitka promlčení v incidenčních sporech. *Konkursní noviny*. 2017, **2017**(2), s. 18.

5.8.4. Skutkové námitky a jiné právní posouzení věci

Popírá-li insolvenční správce vykonatelnou pohledávku smí namítat pouze námitky skutkové, nikoli právní. Skutkovou námitkou namítá špatné zjištění skutkového stavu věci v předchozím řízení. Jiné právní posouzení znamená nesprávnou aplikaci právní normy na zjištěný skutkový stav. Druhé zásadní omezení, které plyne z ustanovení § 199 odst. 2 InsZ je, že jako důvod popření pravosti nebo výše lze uplatnit jen skutečnosti, které nebyly uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí a jejichž uplatnění může změnit výsledek incidenčního sporu. Bez ohledu na to, zda nebyly uplatněny tyto skutkové námitky pouhým omylem. Neuplatní-li žádné skutečnosti v předchozím řízení – může insolvenční správce uplatnit jakékoliv skutečnosti k obraně dlužníka.²⁰⁹

Důvodem popření vykonatelné pohledávky **přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu** nemůže být jiné právní posouzení věci. Z toho plyne, že zákaz vznášení právních námitek se neuplatní například u notářského zápisu o uznání dluhu, jelikož nejde o rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu. Naopak se uplatní u rozhodčího nálezu, ten totiž po možnosti přezkumu dle § 27 zákona o rozhodčím řízení, nabývá „účinků pravomocného soudního rozhodnutí“.²¹⁰

O „jiné právní posouzení“ se nejedná v případě, že z rozhodnutí žádné právní posouzení neplyne. Není však správná představa, že u platebního rozkazu, včetně elektronického platebního rozkazu a směnečného nebo šekového platebního rozkazu není žádné právní posouzení věci. Právní posouzení se v těchto případech skrývá v omezeném typu odůvodnění.²¹¹ Stejně tak je nesprávná představa, že rozsudek pro zmeškání a rozsudek pro uznání neobsahuje právní posouzení věci. U těchto typů rozsudku je právní posouzení spatřováno v tom, že byly příslušným orgánem vydány.²¹²

Sporným se jeví, zda se jedná o skutkovou námitku nebo námitku právní v případě námitek promlčení. Soud však judikoval, že jde o námitku právní (jde o

---

²⁰⁹ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 08. 2013 sp. zn. 103 VSPH 37/2013-73.

²¹⁰ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 07. 2013 sp. zn. 29 Cdo 392/2011-143.

²¹¹ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 07. 2013 sp. zn. 29 Cdo 7/2013.

²¹² Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 08. 2013 sp. zn. 29 ICdo 31/2013.

výkon práva). Pro úplnost je nutné dodat, že důvodem popření může být námitka, že se promlčel exekuční titul.²¹³

5.8.5. Povinnost konkretizace popěrného úkonu

Povinnost konkretizace popěrného úkonu se mění v závislosti na tom, zda se jedná o pohledávku vykonatelnou nebo nevykonatelnou. „*V mezích určitého popěrného úkonu je insolvenční správce vázán důvody svého popření jen při popření vykonatelné pohledávky, tedy podává-li následně sám žalobu (srov. § 199 odst. 3 insolvenčního zákona). Důvody popření pravosti nebo výše nevykonatelné pohledávky, stejně jako důvody popření pořadí pohledávky (lhostejno, zda vykonatelné) může insolvenční správce (jako žalovaný v mezích obrany proti incidenční žalobě věřitele popřené pohledávky) doplňovat nebo měnit po dobu, po kterou tomu v incidenčním sporu nebrání účinky koncentrace řízení (srov. opět rozsudek sp. zn. 29 Cdo 716/2012). Určitým popěrným úkonem insolvenčního správce je již jen prohlášení, že popírá pohledávku zcela (respektive v plné výši) co do pravosti, bez uvedení bližšího důvodu popření. Tím je pohledávka popřena co do základu, tj. co do skutečností uvedených coby důvod přihlášení pohledávky v její přihlášce“.²¹⁴ S takovouto „taktikou“ tedy může být insolvenční správce úspěšný pouze u pohledávky nevykonatelné. Podle názoru autora je však vhodné, aby insolvenční správce důvod popření přeci jen konkretizoval, a to proto, aby věřitel mohl zvážit, zda jím následně podaná žaloba má šanci na úspěch.*

„*Odlíšná situace je tam, kde insolvenční správce popře vykonatelnou pohledávku věřitele. V takovém případě je insolvenční správce (jako žalobce) omezen dle § 199 odst. 2 insolvenčního zákona jak v důvodech, jež lze pro popření vykonatelné pohledávky uplatnit, tak i v rozsahu žalobních tvrzení, jimiž mohou být dle odst. 3 téhož ustanovení pouze skutečnosti, pro které pohledávku popřel“.²¹⁵ Z výše uvedeného vyplývá, že rozsah tvrzení se vztahuje na ty účastníky, kteří incidenční žalobu podávají nebo se za žalobce ze zákona považují. Opačně je tomu jen u popření nevykonatelné pohledávky insolvenčním*

---

²¹³ PACHL, Lukáš. NS ČR - námitka promlčení v incidenčních sporech. *Konkursní noviny*. 2017, **2017**(2), s. 19.

²¹⁴ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 04. 2018 sp. zn. 29 NSČR 75/2016-P25-17.

²¹⁵ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 03. 2013 sp. zn. 101 VSPH 80/2013-37.

správce. V takovém případě může správce tvrdit rozhodné skutečnosti až do koncentrace řízení.²¹⁶

5.8.6. Důsledek popření nadsazené přihlášky

To, že věřitelé mají od začátku insolvenčního řízení kontrolu nad dlužníkem přináší určité problémy. Jedním z nich je snaha o ovládnutí procesu, kterého lze docílit zejména přihlášením vyšší pohledávky, než věřitel skutečně má, nebo popřením všech pohledávek ostatních věřitelů. Proto insolvenční zákon upravuje sankce za nadsazenou přihlášku, a to jak u pohledávek nezajištěných (§ 178 InsZ) tak i zajištěných (§ 179 InsZ).²¹⁷

Sankce za nadsazenou přihlášku se skládá z elementu platebního a elementu propadného. **Element propadný** spočívá v tom, že pokud nezajištěná pohledávka byla zjištěna v části menší, než 50% nepřihlíží se ani ke zbytku pohledávky. U zajištěných pohledávek spočívá v tom, že ke zbytku pohledávky se nepřihlíží, pokud má věřitel právo na uspokojení menší než 50% nebo že má právo na uspokojení v pořadí horším. **Element platební** spočívá v tom, že věřiteli s nadsazenou přihláškou soud na návrh insolvenčního správce uloží povinnost zaplatit ve prospěch majetkové podstaty (§ 178 InsZ) nebo ve prospěch zajištěných věřitelů (§ 179 InsZ), částku, která je v diskreci soudu, nejvýše však do rozdílu mezi přihlášenou a zjištěnou pohledávkou.²¹⁸

Oběma sankčním elementům se lze vyhnout. Propadnému elementu se věřitel vyhne, pokud předtím než nastane účinek, na základě kterého se k přihlášce nepřihlíží, vezme svou přihlášku zpět. Již pojednáno v podkapitole 3.5.3. *Zpětvzetí přihlášené pohledávky*. Sankci platební nelze uložit, pokud věřitel v průběhu řízení práva spojená s nezjištěnou částí pohledávky nevykonával.

Úmyslné rozdělení pohledávky ve snaze vyhnout se sankčním opatřením

V praxi se často lze setkat s tím, že věřitelé v přihlášce pohledávky účelově rozdělují jistinu a příslušenství jistiny (úroky, úroky z prodlení a náklady

---

²¹⁶ Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 03. 2013 sp. zn. 101 VSPH 80/2013-37.

²¹⁷ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 303-304.

²¹⁸ RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7. s. 303-305.

řízení) do více samostatných dílčích pohledávek v přihlášce pohledávky. Tento postup je podle autora nesprávný, jelikož dle § 513 ObčZ: „*Příslušenstvím pohledávky jsou úroky, úroky z prodlení a náklady spojené s jejím uplatněním*“. A způsob jakým přihlašují věřitelé pohledávky, by měl kopírovat hmotněprávní stav těchto pohledávek k okamžiku přihlášení pohledávky.

Věřitel má přihlásit jistinu a její příslušenství jako jednu pohledávku. Rozdělí-li věřitel jistinu a její příslušenství do dvou anebo více samostatných dílčích pohledávek, nestávají se z takto uplatněných nároků, tímto úkonem samostatné dílčí pohledávky. Popře-li tedy insolvenční správce jistinu a její příslušenství (bez ohledu na to, jak věřitel pohledávku rozdělil) je pro posouzení aplikace sankce za nadsazené přihlášky dle § 178 a § 179 InsZ nutno považovat takto účelově rozdělenou a přihlášenou pohledávku za jednu jedinou.²¹⁹

5.9. Popření pohledávky přihlášeným věřitelem

Popřít pohledávku kromě insolvenčního správce a dlužníka může od účinnosti novely zákona č. 69/2011 Sb. i přihlášený věřitel. Dříve mu tuto možnost insolvenční zákon neumožňoval, to bylo shledáno Ústavním soudem jako protiústavní.²²⁰ Na rozdíl od ostatních subjektů s popěrným právem je popěrný úkon věřitele značně formalizován. Vlastní popření je třeba učinit na předem stanoveném formuláři Ministerstva spravedlnosti. Popření musí mít stejné náležitosti jako žaloba dle OSŘ a musí z něj být patrné, zda se popírá pravost, výše nebo pořadí pohledávky. Podrobněji jsou náležitosti upraveny v § 10 InsPod.²²¹

K popření se přihlíží, jen pokud obsahuje všechny náležitosti a pokud bylo doručeno nejpozději 3 pracovní dny před konáním přezkumného jednání a v případě oddlužení nejpozději 10 dnů po uplynutí lhůty k přihlášení pohledávek. Tato lhůta v oddlužení neskončí dříve než 7 dní po zveřejnění popírané pohledávky v insolvenčním rejstříku. Nejsou-li splněny povinnosti, popření pohledávky se odmítne. „*Jestliže insolvenční soud popření pohledávky*

---

²¹⁹ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 04. 2018 sp. zn. 29 NSČR 75/2016-P25-17.

²²⁰ Shledáno protiústavní nálezem Ústavního soudu ČR ze dne 01. 07. 2010 sp. zn. PL.ÚS 14/10.

²²¹ *Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář. 2.* vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3. s. 495.

*neodmítne, považuje se podání, jímž přihlášený věřitel popřel pohledávku, od rozhodnutí o způsobu řešení úpadku, nejdříve však po uplynutí 10 dnů od skončení přezkumného jednání a, je-li způsobem řešení úpadku oddlužení, po schválení zprávy o přezkumu, za žalobu“.*²²²

Z výše uvedeného vyplývá omezení, že uplynutím lhůty, již nelze měnit důvod popření.²²³ Soud pokud shledá nenaplnění náležitosti žaloby, popěrný úkon odmítne. Nebude ani vyzývat k odstranění vad podání. Jinak řečeno neuvede-li věřitel vše správně a bezchybně ihned napoprvé, může mít v následujícím incidenčním sporu velké množství problémů.²²⁴

Je nutné podotknout, že popření věřitelem vykonatelné pohledávky, má stejná omezení jako u insolvenčního správce. „*Jako důvod popření pravosti nebo výše vykonatelné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu lze uplatnit jen skutečnosti, které nebyly uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání tohoto rozhodnutí; důvodem popření však nemůže být jiné právní posouzení věci“.*²²⁵

Účinky popření pohledávky přihlášeným věřitelem

Pohledávka popřená přihlášeným věřitelem dle § 201 odst. 1 písm. a) nemůže být zjištěna. Stejně tak je tomu i v případě popření insolvenčním správcem. Jediným rozdílem je popření pohledávky v reorganizaci. Jelikož, „*popření pohledávky přihlášeným věřitelem nemá po dobu trvání reorganizace vliv na zjištění popřené pohledávky“.*²²⁶

5.10. Popření pohledávky dlužníkem

Popěrné právo dlužníka upravuje obecně stejně jako popěrné právo ostatních subjektů § 192 insolvenčního zákona. Zásadním rozdílem je, že popření dlužníkem obecně nemá vliv na zjištění. Jeho účinkem je vždy, že upravený

---

²²² § 200 odst. 5 InsZ

²²³ Viz. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 03. 2013 sp. zn. 101 VSPH 80/2013-37.

²²⁴ CELERÝN, Jakub. Pár postřehů k popření přihlášené pohledávky. *Epravo.cz* [online]. 2018 [cit. 2020-10-20]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/par-postrehu-k-popreni-prihlasene-pohledavky-107809.html>

²²⁵ § 200 odst. 6 InsZ

²²⁶ § 336 odst. 4 InsZ

seznam přihlášených pohledávek není co do pravosti nebo výše popření exekucním titulem.²²⁷

Účinky popření pohledávky dlužníka v konkurzu

Popření pohledávky dlužníkem v konkurzu, kdy není osobou s dispozičním oprávněním, nemá vliv na zjištění pohledávky. V tomto případě navazuje úprava na zákon o konkursu a vyrovnání.²²⁸ Po skončení konkurzu je věřitel oprávněn v rozsahu neuspokojené pohledávky v konkursu uplatnit svou pohledávku v nalézacím řízení před obecným soudem. Stejně tak nebrání dlužníku po skončení konkurzu uplatnit svou pohledávku v nalézacím řízení z titulu bezdůvodného obohacení. Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 05. 2014 sp. zn. **29 Cdo 33/2014** o tom pojednává následovně: *„Dlužník, z jehož majetku je v průběhu konkursu uspokojena zjištěná pohledávka osoby, kterou nepovažuje za svého věřitele (jejíž pohledávku popřel, aniž to ovšem mělo vliv na zjištění pohledávky) není zbaven práva domáhat se poté, co pomínou účinky konkursu prohlášeného na jeho majetek, vrácení takového plnění (žalobou z bezdůvodného obohacení), s tím, že podle hmotného práva povinnost k úhradě pohledávky neměl. Za trvání konkursu je však povinen se podrobit režimu, jenž mu právo hospodařit s vlastním majetkem (a hradit z něj skutečné pohledávky svých věřitelů) upírá“.*

Účinky popření pohledávky dlužníka při sanačním způsobu řešení úpadku

Jestliže je úpadek řešen sanačním způsobem (oddlužení a reorganizace), má popření dlužníkem stejné účinky jako popření insolvenčním správcem. Tato skutečnost je upravena v § 336 odst. 2 InsZ pro reorganizaci a v § 410 odst. 5 InsZ pro oddlužení. Jde-li o vykonatelnou pohledávku, je dlužník omezen co do důvodu popření pohledávky, což je dáno logikou věci, jelikož zde jsou účinky pravomocného rozhodnutí příslušného orgánu, proti němuž se měl bránit v předchozím nalézacím řízení.²²⁹ Jinak řečeno dlužník může uplatnit pouze skutečnosti nastalé až po vydání rozhodnutí. Pro sanační způsoby je omezení

---

²²⁷ § 192 odst. 3 InsZ

²²⁸ Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 05. 2014 sp. zn. 29 Cdo 33/2014.

²²⁹ SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8. s. 532.

upraveno takto: „*Jde-li o vykonatelnou pohledávku přiznanou pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu, může dlužník jako důvod popření její pravosti nebo výše uplatnit jen skutečnosti, které jsou důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí nebo exekuce proto, že pohledávka zanikla nebo je promlčena*“.²³⁰

Jen pro doplnění uvádím, že původně měl popěrný úkon účinky v oddlužení jen u **nezajištěných** věřitelů. Část „nezajištěných“ byla z § 410 odst. 5 věty první insolvenčního zákona nálezem Ústavního soudu ze dne 02. 07. 2019 sp. zn. **PL. ÚS 2/19** vyňata pro rozpor s čl. 36 odst. 1 a čl. 38 odst. 1 LZPS a čl. 1 odst. 1 Ústavy. Ustanovení bylo v rozporu i s Evropským insolvenčním právem.

5.11. Přezkum přihlášených pohledávek v oddlužení a ochrana spotřebitele

V následující kapitole se autor zaměří na přezkum pohledávek v oddlužení a ochranu spotřebitele jako slabší strany. Důležitost podrobnějšího zaměření v práci autor obhajuje procentuálním podílem způsobu řešení úpadku oddlužením oproti ostatními způsoby řešení úpadku. Výroční statistická zpráva Ministerstva spravedlnosti ČR ukazuje, že 94,18% případů v roce 2019 se řešilo formou oddlužení, 5,78% případů konkursem a pouhé 0,04% reorganizací, kdy v předcházejících letech je trend obdobný. Bohužel není vedena statistika podaných přihlášek pohledávky, z insolvenční praxe však vyplývá, že drtivá většina věřitelů jsou podnikatelé a uplatňují svou pohledávku vůči dlužníku spotřebiteli.

5.11.1. Soukromoprávní úprava ochrany spotřebitele

„*Spotřebitelem je každý člověk, který mimo rámec své podnikatelské činnosti nebo mimo rámec samostatného výkonu svého povolání uzavírá smlouvu s podnikatelem nebo s ním jinak jedná*“.²³¹ Spotřebiteli se poskytuje ze zákona zvláštní ochrana, jelikož se s podnikatelem ocitá v nerovném, slabším postavení vzhledem k jeho profesionální zkušenosti, znalosti práva, snazší dostupnosti právních služeb a nakonec možnosti upravit právní vztah čistě skrze formulářovou

---

²³⁰ Dle § 410 odst. 6 InsZ. V § 336 odst. 3 InsZ je upraveno pro reorganizaci obdobně. Odstavec obsahuje navíc pouze spojení „v reorganizaci“.

²³¹ § 419 ObčZ

smlouvu.²³² Takový podnikatel definovaný v § 420 ObčZ nesmí své postavení zneužívat k vytváření nebo využití závislosti slabší strany a k dosažení nerovnováhy v právním vztahu.

Spotřebitelské smlouvy

Spotřebitelskou smlouvu zákon definuje jednoduše jako smlouvu uzavíranou mezi spotřebitelem a podnikatelem. U těchto smluv je mimořádně důležitá úprava implementovaných Evropských směrnic²³³ a judikatura SDEU. Před uzavřením spotřebitelské smlouvy je podnikatel povinen spotřebiteli poskytnout předsmlavní informace, aby mohl předem vyhodnotit podmínky uzavření smlouvy a prověřit osobu podnikatele. Povinnost poskytnutí informací upravuje § 1811 ObčZ včetně povinnosti činit veškerá sdělení vůči spotřebiteli jasně, srozumitelně a v jazyce ve kterém se smlouva uzavírá. Při porušení povinnosti jasnosti a srozumitelnosti právního jednání se využije výklad pro spotřebitele nejpříznivější.²³⁴ Snaží-li se podnikatel omezit spotřebitele na jeho zákonem daných právech, nebude se k takovým ujednáním vůbec přihlížet. Spotřebitel se těchto zákonem daných práv nemůže vzdát.²³⁵

Kromě výše zmíněné úpravy chránící spotřebitele jako slabší stranu upravuje zákon generálním ustanovením zákaz ujednání zakládajících v rozporu s požadavkem přiměřenosti významnou nerovnováhu práv a povinností stran v neprospěch spotřebitele s výjimkou předmětu plnění nebo ceny, byl-li na ně spotřebitel jasně a srozumitelně upozorněn.²³⁶ Současně zákon upravuje demonstrativním výčtem ujednání, které automaticky zakládají výrazný nepoměr mezi podnikatelem a spotřebitelem v § 1814 ObčZ. „*K nepřiměřenému ujednání se nepřihlíží, ledaže se jej spotřebitel dovolá*“.²³⁷

---

²³² Nález Ústavního soudu ČR ze dne 15. 06. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09.

²³³ Například Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/83/EU, 2000/31/ES, 2008/122/ES.

²³⁴ § 1812 odst. 1 ObčZ

²³⁵ § 1812 odst. 2 ObčZ

²³⁶ § 1813 ObčZ

²³⁷ § 1815 ObčZ

Lichva

*„Neplatná je smlouva, při jejímž uzavírání někdo zneužije tísně, nezkušenosti, rozumové slabosti, rozrušení nebo lehkomyšlnosti druhé strany a dá sobě nebo jinému slíbit či poskytnout plnění, jehož majetková hodnota je k vzájemnému plnění v hrubém nepoměru“.*²³⁸

Lichva má dva základní znaky – hrubý nepoměr v plnění a zneužití subjektivní slabosti. Výčet případů zneužití subjektivní slabosti v zákoně je pouze demonstrativní. Zákon tedy připouští i jiné možnosti než tíseň, nezkušenost, rozumovou slabost, rozrušení nebo lehkomyšlnost a soud bude zkoumat přítomnost některého ze subjektivních znaků vždy individuálně ke konkrétnímu případu.

Stejně tak soud posuzuje hrubý nepoměr v plněních. Příkladem v rozsudku ze dne 24. 01. 2007 sp. zn. **33 Odo 234/2005** dospěl Nejvyšší soud k závěru, že smluvený úrok 10% z půjčené částky za den, je jednáním hrubě porušující dobré mravy. V projednávané věci ze dne 15. 12. 2014 sp. zn. **21 Cdo 1484/2004** Nejvyšší soud dospěl k závěru, že smluvený úrok, jež čtyřnásobně převyšuje běžnou úrokovou míru poskytovanou v daném čase bankami, je v rozporu s dobrými mravy a tedy neplatný. V rozhodovací praxi vyšších soudních instancí se pak akceptuje tzv. zkrácení přes polovinu hodnoty převzaté z § 934 ABGB a jako hranice lichvy se posuzuje dvojnásobné plnění vůči protiplnění. K tomu se přiklonil i Nejvyšší soud ve svém rozhodnutí ze dne 27. 03. 2013 sp. zn. **30 Cdo 670/2013**.²³⁹ Hranici hrubého nepoměru mezi plněními je nutné vždy posuzovat vzhledem ke konkrétním skutkovým okolnostem. Jiný přístup volí některé zahraniční státy, jako například Slovensko. To upravuje úžeru (Lichvu) v § 39a zákona č. 40/1964 Sb. Občiansky zákonník, lze říci obdobně jako český občanský zákoník. Následně, ale stanovuje nejvyšší možnou výši odplaty (úroku) a odkazuje na prováděcí předpis. Nařízení vlády Slovenské republiky ji stanovuje obecně na dvojnásobek poskytnutého plnění. Hranice se však může v některých případech lišit.²⁴⁰ Otázkou je, zda jde o krok správným směrem. Slovenská právní

---

²³⁸ § 1796 ObčZ

²³⁹ PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1. s. 1756.

²⁴⁰ § 1a Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z.

úprava poskytuje vyšší míru právní jistoty ve smluvních vztazích, na druhé straně došlo na Slovensku ke snížení počtu poskytnutých „oficiálních“ úvěrů a sociálně slabým spotřebitelům nezbývá jiná možnost než se obrátit na lichváře.

5.11.2. Veřejnoprávní úprava ochrany spotřebitele

Prvním právním pramenem veřejnoprávního charakteru upravující ochranu spotřebitele je **zákon o ochraně spotřebitele**. Zákon definuje instituty nekalé obchodní praktiky, klamavého jednání, klamavého opomenutí, agresivní obchodní praktiky a mnoho dalších zakázaných jednání omezujících spotřebitele. Od 28. 12. 2015²⁴¹ výše uvedený zákon upravuje též možnost mimosoudního vyrovnání u České obchodní inspekce. V návaznosti na předchozí výklad například nesplnění povinnosti předmluvní informace, pokud je spotřebitel potřebuje k rozhodnutí, zda zboží koupí, může být označeno jako klamavé opomenutí dle § 5a OchSpotř.

Druhým pramenem veřejnoprávní ochrany spotřebitele je **zákon o spotřebitelském úvěru**. Ten s účinností od 01. 12. 2016²⁴² doznal značných změn a „výrazně zvýšil nároky kladené na poskytovatele a zprostředkovatele těchto úvěrů a celkově zpřísnil podmínky, za nichž lze spotřebitelský úvěr poskytnout“.²⁴³ Pro poměry insolvenčního práva a přezkumu pohledávek insolvenčním správcem je zásadní úprava sankcí při prodlení dlužníka, vyloučení použití směnky nebo šeku ke splacení nebo zajištění úvěru, zákaz rozhodčích smluv a povinnost posouzení úvěruschopnosti spotřebitele.

Posouzení úvěruschopnosti spotřebitele

Povinnost posouzení úvěruschopnosti spotřebitele vyplývá z § 75 SpotřÚ: „*Poskytovatel a zprostředkovatel je povinen provozovat svou činnost s odbornou péčí*“ a zejména pak z § 86 SpotřÚ pojednávajícím o povinnosti posouzení úvěruschopnosti při poskytování úvěru nebo při změně závazku spočívající v podstatném navýšení úvěru. Poskytovatel tak učiní z informací od dlužníka, a je-li to třeba, z databází a jiných zdrojů. Nejvyšší soud ČR judikoval, že „*věřitel*

---

²⁴¹ Novela zákona č. 378/2015 Sb.

²⁴² Novela zákona č. 258/2016 Sb.

²⁴³ BALCAROVÁ, Anna. Nový zákon o spotřebitelském úvěru. *Právní rozhledy*. 2017, **8/2017**, 272.

nedostojí povinnosti stanovené mu zákonem o spotřebitelském úvěru, tedy nepostupuje s odbornou péčí při posouzení schopnosti spotřebitele splácet spotřebitelský úvěr, vyjde-li z objektivně nedoloženého osobního prohlášení dlužníka o jeho osobních, výdělkových a majetkových poměrech. Na tom nic nemění, že dlužník není evidován v databázích dlužníků.“²⁴⁴ V případě, že věřitel nedostojí povinnosti řádně zjistit úvěruschopnost spotřebitele a jsou zde důvodné pochybnosti o schopnosti spotřebitele splácet, je smlouva neplatná. Z § 87 odst. 1 věty druhé zákona o spotřebitelském úvěru plyne, že jde „pouze“ o relativní neplatnost. Ústavní soud se již vyjádřil v tom smyslu, že sankce relativní neplatnosti je v rozporu s eurokonformním výkladem²⁴⁵ práva na ochranu spotřebitele. Aktuálně se stejnou otázkou zabývá Ústavní soud v plenární věci sp. zn. **Pl. ÚS 3/20**. Autor je totožného názoru jako Krajský soud v Brně, který návrh podal, ten má za to, že ustanovení relativní neplatnosti by mělo být zrušeno a stanovena absolutní neplatnost spotřebitelské smlouvy pokud poskytovatel neproověřil úvěruschopnost. Do výše uvedené otázky diskutované na vnitrostátní úrovni vnesl jasno Soudní dvůr EU rozsudkem ze dne 05. 03. 2020 ve věci **C-679/18 OPR-Finance**, kde „uložil“ povinnost vnitrostátním soudům zkoumat *ex officio* posouzení úvěruschopnosti dlužníka a vyvodit důsledky, které z porušení povinnosti neposouzení plynou.²⁴⁶ Můžeme předpokládat obdobný verdikt Ústavního soudu ve věci jím aktuálně projednávané.

5.11.3. Rozhodčí nález jako exekuční titul

Při přezkumu přihlášených pohledávek hraje zásadní roli otázka posouzení vykonatelnosti/nevykonatelnosti pohledávky. Rozhodčí nález nabývá doručením účinků pravomocného soudního rozhodnutí a je soudně vykonatelný²⁴⁷. Z vykonatelnosti rozhodčího nálezu tedy *ex lege* plyne omezený rozsah důvodů popření pohledávek v insolvenčním řízení popírajícími subjekty.

---

²⁴⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 07. 2018 sp. zn. 33 Cdo 2178/2018-77.

²⁴⁵ Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 09. 02. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 1/10.

²⁴⁶ PODANÝ, Jan a Jana KAJZROVÁ. K posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. *Advokátní deník* [online]. 2020 [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/06/26/k-posuzovani-uveruschopnosti-spotrebitele/>

²⁴⁷ S odkazem na podkapitulu 3.4.3. *Obsah přihlášky pohledávky*, část: „Uplatnění vykonatelnosti v přihlášce“.

Vykonatelnost rozhodčích nálezů a judikatura

Pro vývoj judikatury měla zásadní význam novela OSŘ č. 296/2017 Sb., která zejména připojila k ustanovení o nepřipustnosti dovolání odstavec 3 a umožnila tak obohacení insolvenční judikatury o rozhodnutí Nejvyššího soudu. Ten totiž stanovuje, že v případě řízení o určení pravosti nebo výše pohledávky, není třeba hranice 50.000 Kč pro možnost podání dovolání.

K otázce vykonatelnosti rozhodčích nálezů se vyjádřil Nejvyšší soud v klíčovém usnesení ze dne 11. 05. 2011 **sp. zn. 31 Cdo 1945/2010**: *„Jestliže rozhodčí smlouva neobsahuje přímé určení rozhodce ad hoc, resp. konkrétní způsob jeho určení, ale v této souvislosti pouze odkazuje na rozhodčí řád vydaný právníkem osobou, která není stálým rozhodčím soudem zřízeným na základě zákona, pak je taková rozhodčí smlouva neplatná podle § 39 obč. zák.“*. V návaznosti na výše uvedené usnesení Nejvyšší soud v rozhodnutí ze dne 10. 07. 2013 **sp. zn. 31 Cdo 958/2012**, dospěl k závěru, že takový rozhodčí náleze není způsobilým exekučním titulem, jelikož rozhodce neměl podle zákona o rozhodčím řízení pravomoc k vydání rozhodčího nálezu. V dalším rozhodnutí z 18. 03. 2014 **sp. zn. 21 Cdo 174/2014** potvrdil Nejvyšší soud předcházející judikaturu a dovodil absolutní neplatnost těchto rozhodčích smluv jako celku pro rozpor se zákonem.

Pro přezkum přihlášených pohledávek má výše uvedená judikatura zásadní význam. Dospěje-li insolvenční správce k závěru, že přihlášená pohledávka je vykonatelná na základě neplatné rozhodčí smlouvy otevírá se mu možnost popřít přihlášenou pohledku jako nevykonatelnou a může jako důvod popření uvést jak skutkové tak právní námitky. Jinak řečeno insolvenční správce může přihlášenou „vykonatelnou pohledávku“ popřít i z důvodu jiného právního posouzení věci ve smyslu § 199 odst. 2 InsZ.

Promlčení přihlášených pohledávek – neplatná rozhodčí doložka

Z § 14 odst. 1 zákona č. 216/1994 Sb., zákon o rozhodčím řízení, plyne, že podání rozhodčí žaloby má tytéž právní účinky, jako kdyby byla v této věci podána žaloba u soudu, z čehož plyne, že ve smyslu § 648 ObčZ se staví promlčecí lhůta. Nejvyšší soud se v minulosti přiklonil k závěru *„že zákon neváže stavení promlčecí doby pouze na rozhodčí řízení zahájená na základě platné*

*rozhodčí doložky, tudíž promlčecí doba přestává běžet zahájením rozhodčího řízení, i když je rozhodčí smlouva neplatná“.*²⁴⁸

Rozdílné stanovisko zaujal Ústavní soud ve svém nálezu s touto právní větou: „*Pokud věřitelé uplatnili rozhodčí doložku před 11. 5. 2011, tedy přede dnem vydání sjednocujícího usnesení Nejvyššího soudu sp. zn. 31 Cdo 1945/2010, které dovedlo neplatnost rozhodčích doložek bez přímého označení rozhodce, činili tak v období neustálené změny rozhodovací praxe obecných soudů k rozhodčím doložkám a použije se na ně ustanovení o stavení promlčecí doby. Neústavní postup (zneužití práva) lze přičítat pouze těm poskytovatelům úvěrů, kteří rozhodčí žaloby podali vědomě po uvedeném datu. S takovýmto postupem nemůže být spjato stavení promlčecích lhůt nejen v předmětném rozhodčím řízení, ale ani v případném navazujícím vykonávacím řízení založeném na (neplatném) rozhodčím nálezu“.*²⁴⁹

5.11.4. Všeobecné obchodní podmínky ve spotřebitelských smlouvách

Ochrana spotřebitele se prolíná i do úpravy všeobecných obchodních podmínek. Mezi základní povinnosti věřitele při uzavírání spotřebitelských smluv je povinnost seznámit spotřebitele s obsahem všeobecných obchodních podmínek. Této povinnosti věřitel nedostojí, pokud v uzavřené smlouvě pouze odkáže na všeobecné obchodní podmínky. Dále text spotřebitelské smlouvy, včetně všeobecných obchodních podmínek musí být čitelný, přehledný a logicky uspořádaný. Vlastní text musí mít dostatečnou velikost písma k přečtení a text nesmí být klamavě rozdělen do oddílů naznačujících nedůležitost některých ustanovení.²⁵⁰ K obsahovým náležitostem všeobecných obchodních podmínek se Ústavní soud vyslovil tak, že obchodní podmínky slouží k tomu, aby nebylo nutné do smluv zařazovat ujednání technického a vysvětlujícího charakteru nikoli, ke skrytí některých důležitých ujednání, jež jsou pro spotřebitele nevýhodná.

---

²⁴⁸ BRACHOVÁ, Lucie. Běh promlčecí doby v případě neplatně sjednané rozhodčí smlouvy v insolvenčním řízení. *Bulletin advokacie* [online]. 2019, 28. 03. 2019 [cit. 2021-02-27]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/beh-promlceci-doby-v-pripade-neplatne-sjednane-rozhodci-smlouvy-v-insolvencnim-rizeni?browser=mobi>

²⁴⁹ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 07. 2019 sp. zn. I. ÚS 1091/19.

²⁵⁰ FAISAL, Hussein. Uplatnění všeobecných obchodních podmínek ve spotřebitelských smlouvách. *Soudní rozhledy*. 2014, **1/2014**, s. 8-9.

Zejména zakázal sjednání rozhodčí doložky a smluvní pokuty ve všeobecných obchodních podmínkách.²⁵¹

Z výše uvedeného pro přezkum přihlášených pohledávek vyplývá, že je-li rozhodčí doložka popřípadě i smluvní pokuta obsahem všeobecných obchodních podmínek a nikoli smlouvy samotné, je takováto rozhodčí doložka popřípadě sjednaná smluvní pokuta absolutně neplatná. Je-li rozhodčí doložka neplatně sjednaná, je vydaný rozhodčí nález nicotný a přihlášená pohledávka není pohledávkou vykonatelnou, což má zásadní význam pro rozsah popěrných námitek.

5.11.5. Směnky a ochrana spotřebitele

Směnka je cenným papírem vystavovaným z důvodu zaplacení nebo zajištění závazku. Směnky se poměrně často využívají z důvodu jednoduchosti uplatnění. Postačí totiž pouhé předložení originálu směnky bez potřeby prokázání existence samotného závazku. Jak již bylo výše uvedeno od novelizace zákona o spotřebitelském úvěru nelze použít směnku nebo šek k zajištění spotřebitelského úvěru. Stále se však můžeme setkat s mnoha případy, kdy závazek směnkou zajištěn bude.

Je-li podána žaloba ze směnky, může žalovaný uplatnit tzv. absolutní námitky a kauzální neboli relativní námitky. Absolutní námitky se týkají přímo směnky a lze je uplatnit proti všem směnečným věřitelům (např. námitka neplatnosti nebo promlčení). Naopak kauzální námitky mají podklad v kauze (závazku) jako třeba námitka neexistence pohledávky zajišťované směnkou. U těchto kauzálních námitek pak dochází v případě převodu směnky rubopisem k tzv. abstrakčnímu účinku indosace. Nový majitel směnky následně nemusí řešit, zda pohledávka vůbec někdy existovala a nelze proti němu uplatnit právě kauzální námitky.²⁵² Abstrakční účinek indosace je upraven v § 17 zákona směnečného a šekového následovně: „*Kdo je žalován ze směnky, nemůže činit majiteli námitky, které se zakládají na jeho vlastních vztazích k výstavci nebo k dřívějším majitelům, ledaže majitel při nabývání směnky jednal vědomě na škodu dlužníka*“.

---

²⁵¹ Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11.

²⁵² CELERÝN, Jakub. Kauzální námitky proti platební směnce. *Epravo.cz* [online]. 2014 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kausalni-namitky-proti-platebni-smence-95420.html>

Ochrana spotřebitele

Prolomení § 17 zákona směnečného a šekového došlo z počátku v návaznosti na čl. 10 směrnice č. 87/102/EHS, který omezil použití směnky na řad a vybídnul členské státy k obdobnému postupu z důvodu omezení obrany spotřebitele v případě převodu indosamentem. Následně Vrchní soud v Praze dospěl k závěru, že dohodne-li se podnikatel a spotřebitel na podepsání směnky, musí jít o směnku „nikoli na řad“. Směnka na řad dle soudu zakládá značnou nerovnováhu v právech a povinnostech mezi spotřebitelem a podnikatelem dle § 56 ObčZ. To automaticky nezpůsobuje neplatnost směnky, avšak zakládá důvodnou obranu proti povinnosti zaplatit směnku remitentovi.²⁵³ Na to navázal i Nejvyšší soud poskytnutím možnosti vznášet u spotřebitelských smluv i kauzální námitky bez ohledu na to, zda nový majitel při nabývání směnky jednal vědomě na škodu dlužníka či nikoliv.²⁵⁴ Ve prospěch ochrany slabší strany tak rozhodl v podstatě proti zákonnému znění § 17 zákona směnečného a šekového.

Pro poměry přezkumu pohledávek je v této věci významné rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 02. 2014 **sp. zn. 29 ICdo 4/2012** určující, že *„u přihlášené vykonatelné směnečné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu lze uplatnit jako důvod popření její pravosti nebo výše i kauzální námitky, nebyly-li uplatněny dlužníkem v řízení, které předcházelo vydání rozhodnutí. Z pohledu ustanovení § 199 odst. 2 insolvenčního zákona v takovém případě nejde o (nepřípustné) jiné právní posouzení věci“*.

---

²⁵³ Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 06. 2013, sp. zn. 9 Cmo 70/2013.

²⁵⁴ Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. 29 Cdo 1155/2014.

Závěr

Hlavním tématem práce bylo pojednat o přezkumu pohledávek v insolvenčním řízení. Autor téma popsal způsobem, aby diplomová práce obsahovala teoretický základ obohacen o praktické poznámky nakládání s pohledávkami. Práce je sepsána tak, aby od základních institutů pokračovala až po fundamentální záležitosti přezkumu pohledávek v insolvenčním řízení.

V úvodní části autor shrnul základní záležitosti insolvenčního práva a vůbec důvod existence insolvenčního práva jako takového. Dále se zaměřil na úpadek a způsoby jeho řešení. Ve druhé, velice stručné části, je naznačena odlišnost postavení věřitelů v insolvenčním řízení. Autor se zaměřil na dva základní důvody odlišení, a to dle fáze insolvenčního řízení a dle typu pohledávky.

Autor označuje za stěžejní dvě kapitoly – kapitolu číslo 3. *Přenesení pohledávek před insolvenční fórum* a samozřejmě kapitolu 5. *Přezkum pohledávek v insolvenčním řízení*. Tyto mají na sebe bezprostřední návaznost. Z logiky věci – pokud není uplatněna pohledávka, není zde ani možnost přezkumu pohledávek, proto se práce z velké části zabývá právě těmito. Pro lepší pochopení, třetí kapitola začíná poukázáním na podobnost mezi žalobou dle OSŘ a přihláškou pohledávky a až následně přechází ke způsobu uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení. Pro kompletnost je popsána i dispozice s přihláškou, která má z hlediska následného přezkumu zásadní vliv. V tomto smyslu autor zdůrazňuje především podkapitolu 3. 5. 2. *Změna důvodu a výše přihlašované pohledávky*.

Čtvrtá část diplomové práce poukazuje na různorodost uplatňovaných pohledávek v insolvenčním řízení a částečně nastiňuje způsob vypořádání s nimi. Zvláštností insolvenčního řízení je možnost uplatnit pohledávku dosud nesplacnou, což je výjimkou z běžného fungování mimoinsolvenčního světa. Uplatnit je možné i pohledávky nepeněžitě, podmíněné nebo podřízené. V návaznosti na poslední kapitolu jsou upraveny stručně i pohledávky zajištěné, vykonatelné a pohledávky, které se neuspokojují.

Stěžejní je, jak z názvu vyplývá, závěrečná kapitola diplomové práce. Tu uvozuje úprava seznamu přihlášených pohledávek a především možnost procesní

obranu proti tomuto dokumentu a následně úprava přezkumného jednání, které má závažné důsledky pro věřitele. Nutností bylo upravit v kapitole základní rozdíly popření pravosti, výše a pořadí a taktéž rozdílné účinky popření pohledávky jednotlivými subjekty (insolvenční správce, věřitel a dlužník). Zásadní je taktéž kapitola upravující rozdíly mezi popřením vykonatelné a nevykonatelné pohledávky insolvenčním správcem. Závěrečná kapitola je zakončena velmi specifickou částí týkající se ochrany spotřebitele v případě přezkumu v oddlužení.

Přestože je diplomová práce velice obsáhlá, spoustu důležitých a zajímavých částí se do ní z hlediska obsahu bohužel nevešlo. Závěrem autor doufá, že čtenářům přinesl spíše bližší pochopení problematiky a více odpovědí, nežli dalších otázek.

Summary

The main theme of this diploma thesis is to interpret review of claims in insolvency proceedings. The diploma thesis contains a theoretical basis enriched with practical notes.

In the opening of the thesis, The author summarizes the basic issues of insolvency law and its main reason of the existence. The author also mentions bankruptcy and ways how to solve it. In the second part, there is also briefly explained difference in the position of creditors in the insolvency proceedings.

The third part is about raising claims in insolvency proceedings. The third and the fifth chapter are main of this diploma thesis. They follow each other, because if there does not exist an application of claim, the insolvency administrator can not review it.

The fourth part of the diploma thesis points out the diversity of claims in insolvency proceedings and partially outlines the method of settlement with them.

As the name implies, the final (fifth) chapter of this diploma thesis is fundamental. It is introduced by the modification of the list of registered claims and, above all, the possibility of procedural defense against this document and subsequently the modification of the review proceedings, which has serious consequences for creditors. It is necessary to adjust in the chapter the basic differences in denial of authenticity, amount and order, as well as the different effects of denial of receivables by individual entities (insolvency administrator, creditor and debtor). The chapter regulating the differences between the denial of enforceable and unenforceable claims by the insolvency administrator is also crucial. The final chapter concludes very specific section on consumer protection in the case of a debt relief review.

Although the diploma thesis is very extensive, many important and interesting parts did not fit into it in terms of its content. In conclusion, the author hopes that he has brought readers a closer understanding of the issue and more answers than other questions.

Seznam použitých zdrojů

Monografie

BEJČEK, Josef, Petr HAJN a Jarmila POKORNÁ. *Obchodní právo: obecná část, soutěžní právo*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Academia iuris (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-547-3.

HÁSOVÁ, Jiřina a Tomáš MORAVEC. *Insolvenční řízení*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-715-6.

HÁSOVÁ, Jiřina. *Insolvenční zákon: komentář*. 3. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2018. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-691-3.

HÁSOVÁ, Jiřina. *Vybrané instituty insolvenčního zákona v rozhodnutích Nejvyššího soudu: komentovaná soudní rozhodnutí*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Judikatura (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-553-4.

HÁSOVÁ, Jiřina. *Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon): komentář*. V Praze: C.H. Beck, 2007. Beckovy texty zákonů s komentářem. ISBN 978-80-7179-595-7.

HOSTINSKÝ, Jan. *Věřitel v českém a evropském insolvenčním právu*. Ostrava: Key Publishing, 2009. Monografie (Key Publishing). ISBN 978-80-7418-010-1.

Insolvenční zákon a předpisy související: Nařízení Rady (ES) o úpadkovém řízení : komentář. 2. vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2013. Komentáře (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-243-3.

MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční řízení z pohledu dlužníka a věřitele se vzory a judikaturou*. 6. aktualizované a doplněné vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2019. Pro praxi. ISBN 978-80-7380-766-5.

MARŠÍKOVÁ, Jolana. *Insolvenční zákon: s poznámkami, judikaturou, nařízením Rady ES 1346/2000 a prováděcími předpisy*. Vyd. 3., V nakl. Leges vyd. 2. Praha: Leges, 2014. Glosátor. ISBN 978-80-87576-80-9.

PETROV, Jan. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-653-1.

RICHTER, Ondřej. *Věřitelé a uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení: komentář : § 165-204*. V Praze: C.H. Beck, 2014. Beckovy komentáře. ISBN 978-80-7400-549-7.

RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. 2., doplněné a upravené vydání. Praha: Wolters Kluwer, 2017. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7552-444-7.

RICHTER, Tomáš. *Insolvenční právo*. Praha: ASPI, 2008. ISBN 978-80-7357-329-4.

SMOLÍK, Petr. *Oddlužení v právním řádu ČR*. V Praze: C.H. Beck, 2016. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-617-3.

SPRINZ, Petr. *Insolvenční zákon: komentář*. [Praha]: C.H. Beck, [2019]. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-753-8.

SVOBODA, Karel. *Občanský soudní řád: komentář*. 2. vydání. V Praze: C.H. Beck, 2017. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7400-673-9.

SVOBODA, Karel. *Řízení v prvním stupni: civilní proces z pohledu účastníka*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Praktická knihovna (C.H. Beck). ISBN 978-80-7400-733-0.

SVOBODA, Karel. *Žaloba v civilním řízení*. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2010. Právní monografie (Wolters Kluwer ČR). ISBN 978-80-7357-535-9.

VRBA, Milan, Oldřich ŘEHÁČEK, Jan ZŮBEK a Martin DIRHAN. *Vybraná judikatura z oblasti uplatňování pohledávek v insolvenčním řízení s komentářem*. Praha: Wolters Kluwer, 2020. Vybraná judikatura. ISBN 978-80-7598-767-9.

ZAHRADNÍKOVÁ, Radka. *Civilní právo procesní*. 3. aktualizované vydání. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2018. Právnícké učebnice (Aleš Čeněk). ISBN 978-80-7380-714-6.

Odborné články

BALCAROVÁ, Anna. Nový zákon o spotřebitelském úvěru. Právní rozhledy. 2017, 8/2017, 272.

BRACHOVÁ, Lucie. Běh promlčecí doby v případě neplatně sjednané rozhodčí smlouvy v insolvenčním řízení. Bulletin advokacie [online]. 2019, 28.

03. 2019 [cit. 2021-02-27]. Dostupné z: <http://www.bulletin-advokacie.cz/beh-promlceci-doby-v-pripade-neplatne-sjednane-rozhodci-smlouvy-v-insolvenčním-rizeni?browser=mobi>

BUČKOVÁ, Adéla. Seznam přihlášených pohledávek jako exekuční titul. Epravo.cz [online]. 2020, 14.04.2020 [cit. 2020-10-12]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/seznam-prihlasenych-pohledavek-jako-exekucni-titul-110900.html>

CELERÝN, Jakub. Kauzální námitky proti platební směnce. Epravo.cz [online]. 2014 [cit. 2021-02-19]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kausalni-namitky-proti-platebni-smence-95420.html>

CELERÝN, Jakub. Pár postřehů k popření přihlášené pohledávky. Epravo.cz [online]. 2018 [cit. 2020-10-20]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/par-postrehu-k-popreni-prihlasene-pohledavky-107809.html>

FABIAN, Pavel. Problematika procesního hlediska popěrných úkonů v insolvenčním řízení. *Konkursní noviny*. 2016. **2016**(11).

FAISAL, Husseini. Uplatnění všeobecných obchodních podmínek ve spotřebitelských smlouvách. *Soudní rozhledy*. 2014, **1/2014**, s. 8-9.

GALVAS, Miroslav. Insolvenční řízení bývalého manžela. Epravo.cz [online]. 2016, 12.8.2016 [cit. 2020-09-21]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/insolvenčni-rizeni-byvaleho-manzela-102373.html>

HAVEL, Bohumil. Oddlužení - zbraň nebo hrozba? *Právní rozhledy*. 2007, **2007**(2), 50-55.

LISSE, Luděk. Rozhodčí nález má povahu veřejné listiny. Epravo.cz [online]. 2019, 12. 07. 2019 [cit. 2020-09-02]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/rozhodci-nalez-ma-povahu-verejne-listiny-109601.html>

PACHL, Lukáš. Nejvyšší soud ČR - k otázce přezkoumání rozsahu popření pohledávky v incidenčním sporu. *Konkursní noviny*. 2014, **2014**(4), 2.

PACHL, Lukáš. NS ČR - námitka promlčení v incidenčních sporech. *Konkursní noviny*. 2017, **2017**(2).

PODANÝ, Jan a Jana KAJZROVÁ. K posuzování úvěruschopnosti spotřebitele. *Advokátní deník* [online]. 2020 [cit. 2021-02-17]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2020/06/26/k-posuzovani-uveruschopnosti-spotrebitel/>

POŘÍZEK, Jan. Kdy a za jakých podmínek je možné zpětvzetí práva na uspokojení ze zajištění v insolvenční? *Epravo.cz* [online]. 22.10.2018 [cit. 2020-09-22]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/kdy-a-za-jakych-podminek-je-mozne-zpetvzeti-prava-na-uspokojeni-ze-zajisteni-v-insolvenci-108267.html>

SIGMUND, Adam. Přihlašování pohledávek do insolvence - doma i v zahraničí. *Bulletin advokacie*. 2011, **2011**(12).

VESELÝ, Petr. Štěpení pohledávek v oddlužení (opět) zakázáno. *Epravo.cz* [online]. 2019, 27. 02. 2019, [cit. 2020-09-02]. Dostupné z: <https://www.epravo.cz/top/clanky/stepeni-pohledavek-v-oddluzeni-opet-zakazano-108919.html>

VIDOVIČOVÁ, Lenka. Podřízené pohledávky nově při řešení úpadku oddlužením. *Advokátní deník* [online]. 2019, 5 [cit. 2020-09-16]. Dostupné z: <https://advokatnidenik.cz/2019/06/12/podrizene-pohledavky-nove-pri-reseni-upadku-oddluzenim/>

Právní předpisy

Směrnice Rady č. 87/102/EHS, o sblížení právních a správních předpisů členských států týkajících se spotřebitelských úvěrů

Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky

Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod

Vyhláška č. 121/2019 Sb., o materiálním vybavení a standardech výkonu funkce insolvenčního správce

Vyhláška č. 191/2017 Sb., o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení a o změně vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)

Zákon č. 182/2006 Sb., Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon).

Zákon č. 190/2004 Sb., o dluhopisech

Zákon č. 216/1994 Sb., Zákon o rozhodčím řízení

Zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu.

Zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru

Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád

Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních

Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání

Zákon č. 358/1992 Sb., Zákon České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)

Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele

Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník.

Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád

Zákona č. 40/1964 Sb. Občiansky zákonník

Soudní rozhodnutí

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 01. 07. 2010 sp. zn. PL.ÚS 14/10.

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 11. 11. 2013 sp. zn. I. ÚS 3512/11.

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 15. 06. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09.

Nález Ústavního soudu ČR ze dne 17. 07. 2019 sp. zn. I. ÚS 1091/19.

Nález Ústavního soudu ze dne 02. 07. 2019 sp. zn. PL. ÚS 2/19

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 07. 02. 2017 sp. zn. 33 Cdo 5165/2015.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 10. 10. 2000, sp. zn. 21 Cdo 267/2000.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 15. 12. 2014 sp. zn. 21 Cdo 1484/2004.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 17. 12. 2015, sp. zn. 29 Cdo 1155/2014.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 06. 2017 sp. zn. 29 ICdo 33/2015-274.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 07. 2013 sp. zn. 29 Cdo 7/2013.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 22. 01. 2019 sp. zn. 29 ICdo 50/2017-80.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 08. 2018 sp. zn. 29 ICdo 88/2016-190.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 09. 2015 sp. zn. 29 Cdo 3277/2013.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 01. 2007 sp. zn. 33 Odo 234/2005.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 05. 2001 sp. zn. 32 Cdo 1726/98.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 10. 2018, sp. zn. 29 ICdo 72/2016-76.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 07. 2018 sp. zn. 33 Cdo 2178/2018-77.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 02. 2014 sp. zn. 29 ICdo 4/2012.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 03. 2013 sp. zn. 30 Cdo 670/2013.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 10. 2015 sp. zn. 29 Cdo 2451/2013.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 04. 2016 sp. zn. 29 Cdo 2011/2014.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 04. 2014 sp. zn. 29 Cdo 14/2012.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 01. 2003 sp. zn. 29 Cdo 1089/2000-219.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 08. 2018 sp. zn. 29 ICdo 61/2016-54.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 03. 2015 sp. zn. 29 Cdo 62/2014.

Rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 07. 2013 sp. zn. 29 Cdo 392/2011-143.

Rozsudek Soudního dvora EU ze dne 05. 03. 2020 sp. zn. C-679/18 OPR-Finance.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 08. 2013 sp. zn. 103 VSPH 37/2013-73.

Rozsudek Vrchního soudu v Praze ze dne 24. 06. 2013, sp. zn. 9 Cmo 70/2013.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 10. 07. 2013 sp. zn. 31 Cdo 958/2012.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 11. 05. 2011 sp. zn. 31 Cdo 1945/2010.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 16. 12. 2009 sp. zn. 29 NSČR 18/2009-P5-22.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 03. 2014 sp. zn. 21 Cdo 174/2014.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 18. 07. 2013 sp. zn. 29 NSČR 25/2011-P2-17.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 01. 2019 sp. zn. 20 Cdo 2746/2018-90.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 23. 01. 2019 sp. zn. 29 ICdo 144/2017-61.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 24. 04. 2018 sp. zn. 29 NSČR 75/2016-P25-17.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 26. 03. 2008, sp. zn. 32 Cdo 385/2008.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 03. 2018 sp. zn. 29 NSČR 34/2016-B-55.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 10. 2011 sp. zn. 29 NSČR 1/2011-P14-18.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 28. 05. 2015 sp. zn. 29 NSČR 26/2013-P2-22.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 05. 2014 sp. zn. 29 Cdo 33/2014.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 08. 2013 sp. zn. 29 ICdo 31/2013.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 29. 08. 2018 sp. zn. 29 NSČR 150/2016-B-114.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 04. 2015 sp. zn. 29 NSČR 31/2013-B-413.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 30. 11. 2016 sp. zn. 29 NSČR 4/2016-P16-23.

Usnesení Nejvyššího soudu ČR ze dne 31. 10. 2017 sp. zn. 29 NSČR 123/2015-B-49.

Usnesení Ústavního soudu ČR ze dne 09. 02. 2011 sp. zn. Pl. ÚS 1/10.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 09. 05. 2017 sp. zn. 1 VSPH 2416/2016-P27-10.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 10. 05. 2012 sp. zn. 1 VSPH 591/2012-P2-7.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 15. 09. 2008 sp. zn. 1 VSPH 88/2008-P27-12.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 16. 01. 2012 sp. zn. 3 VSPH 905/2011-P4-8.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 03. 2013 sp. zn. 101 VSPH 80/2013-37.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 01. 2009 sp. zn. 1 VSPH 258/2008-P76-8.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 23. 06. 2016, sp. zn. 1 VSPH 1725/2015-P2-10.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 25. 01. 2017 sp. zn. 4 VSPH 2330/2016-P5-10.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 04. 2008, sp. zn. KSHK 41 INS 128/2008, 1 VSPH 8/2008.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 06. 2015 sp. zn. 4 VSPH 42/2015-P-10-10.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 29. 09. 2010 sp. zn. 2 VSPH 540/2010-P127-9.

Usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 24. 04. 2012 spis. zn. 3 VSOL 263/2012-A-11.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 02. 12. 2009, sp. zn. 1 VSPH 701/2009-P10-9.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 08. 09 2015 sp. zn. 1 VSPH 362/2015-P24-9.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 09. 09. 2010 sp. zn. 1 VSPH 704/2010-P27-10.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 11. 08. 2014 sp. zn. 1 VSPH 1552/2014-B-16.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 14. 05 2014, sp. zn. 4 VSPH 684/2014-P83-8.

Usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 20. 03. 2013 sp. zn. 101 VSPH 80/2013-37.

Seznam použitých zkratek

ABGB	Všeobecný občanský zákoník rakouský
ČNB	Česká národní banka
daňový řád	Zákon č. 280/2009 Sb., daňový řád
EŘ	Zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů
InsPod	Vyhláška č. 191/2017 Sb., o náležitostech podání a formulářů elektronických podání v insolvenčním řízení a o změně vyhlášky č. 311/2007 Sb., o jednacím řádu pro insolvenční řízení a kterou se provádějí některá ustanovení insolvenčního zákona, ve znění pozdějších předpisů
InsZ	Zákon č. 182/2006 Sb., Zákon o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon)
LZPS	Ústavní zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod
Notářský řád	Zákon č. 358/1992 Sb., Zákon České národní rady o notářích a jejich činnosti (notářský řád)
ObčZ	Zákon č. 89/2012 Sb., Občanský zákoník
Oddlužovací novela	Novela zákona č. 31/2019 Sb.
OchSpotř nebo zákon o ochraně spotřebitele	Zákon č. 634/1992 Sb., o ochraně spotřebitele
OSŘ	Zákon č. 99/1963 Sb., Občanský soudní řád
SDEU	Soudní dvůr Evropské unie
SpotřÚ nebo zákon o spotřebitelském úvěru	Zákon č. 257/2016 Sb. o spotřebitelském úvěru
SpŘ	Zákon č. 500/2004 Sb., správní řád
TrŘ	Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním
Ústava	Ústavní zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky
ZKV nebo zákon o konkursu a vyrovnání	Zákon č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání
ZŘS	Zákon č. 292/2013 Sb., o zvláštních řízeních soudních